

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS
RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIUS**

Į S A K Y M A S

**DĖL BENDRŲJŲ PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO IR KAI
KURIŲ PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJOS IR PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIAUS ĮSAKYMŲ PRIPAŽINIMO
NETEKUSIAIS GALIOS**

2005 m. vasario 18 d. Nr. 64
Vilnius

Vadovaudamasis Valstybinės priešgaisrinės priežiūros nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 739 (Žin., 2003, Nr. [57-2549](#)), 12.4 punktu:

1. T v i r t i n u Bendrąsias priešgaisrinės saugos taisykles (pridedama).
2. P r i p a ž i s t u netekusiais galios:
  - 2.1. Priešgaisrinės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 1997 m. lapkričio 6 d. įsakymą Nr. 121 „Dėl Naftos ir jos produktų sandėlių priešgaisrinės saugos taisyklių (PST 03-94) dalinio pakeitimo“ (Žin., 1997, Nr. [107-2708](#));
  - 2.2. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2000 m. rugpjūčio 11 d. įsakymą Nr. 82 „Dėl Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių (BPST 01-97) dalinio pakeitimo ir papildymo“ (Žin., 2000, Nr. [70-2088](#));
  - 2.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2001 m. gruodžio 10 d. įsakymą Nr. 124 „Dėl Vidaus reikalų ministerijos 1997 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. 59 „Dėl Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo ir įsigaliojimo“ dalinio pakeitimo“ (Žin., 2001, Nr. [105-3782](#));
  - 2.4. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2002 m. rugpjūčio 8 d. įsakymą Nr. 131 „Dėl Vidaus reikalų ministerijos 1997 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. 59 „Dėl Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo ir įsigaliojimo“ pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [80-3489](#));
  - 2.5. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2002 m. rugpjūčio 20 d. įsakymą Nr. 136 „Dėl Laikinių priešgaisrinės saugos reikalavimų atviroms naudotų padangų ir gumos atliekų saugojimo aikštelėms patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [83-3639](#));
  - 2.6. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2002 m. lapkričio 21 d. įsakymą Nr. 191 „Dėl Vidaus reikalų ministerijos 1997 m. vasario 14 d. įsakymo Nr. 59 „Dėl Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo ir įsigaliojimo“ pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [113-5083](#)).
3. N u s t a t a u , kad įsakymas įsigalioja nuo 2005 m. kovo 1 d.

DIREKTORIUS
VIDAUS TARNYBOS GENEROLAS

KAZYS ZULONAS

PATVIRTINTA
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie VRM direktoriaus
2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64

BENDROSIOS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės (toliau vadinama – taisyklės) nustato objektų, neatsižvelgiant į jų nuosavybės formas, bendruosius priešgaisrinės saugos reikalavimus.

2. Be šių taisyklių, būtina laikytis kitų priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

3. Lietuvos Respublikoje veikiančios įmonės, įstaigos, organizacijos pagal kompetenciją, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir nesumažindamos reikalavimų, numatytų šiose taisyklėse bei kituose priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose, gali parengti ir, suderinusios su Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentu prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas), patvirtinti įmonių, įstaigų, organizacijų priešgaisrinės saugos taisykles.

4. Šiose taisyklėse minimas statinio atsparumo ugniai laipsnis, statinio konstrukcijų ir statybos produktų degumo klasės, statinio ir jo konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasės, pastatų ir patalpų pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijos, priešgaisrinių užtvartų (sienų, pertvarų, perdangų, durų, vartų, liukų, vožtuvų) tipai bei atsparumas ugniai nustatomi pagal Statybos techninį reglamentą STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 704 (Žin., 2004, Nr. [23-720](#)).

5. Elektros įrenginių apsaugos laipsnis nustatomas pagal Elektros įrenginių įrengimo taisykles.

6. Kiekvienoje įmonėje, įstaigoje, organizacijoje turi būti parengtos priešgaisrinės saugos instrukcijos (1 priedas).

7. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planas įmonėje, įstaigoje, organizacijoje rengiamas pagal 2 priede nurodytus reikalavimus

II. INSTRUKTAVIMAS, MOKYMAS IR ATESTAVIMAS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS KLAUSIMAIS

8. Įmonėje, įstaigoje, organizacijoje organizuojami šie valstybės tarnautojų ir darbuotojų instruktavimai priešgaisrinės saugos klausimais:

8.1. įvadinis (bendras);

8.2. pirminis darbo vietoje;

8.3. periodinis darbo vietoje;

8.4. papildomas darbo vietoje;

9. Įvadinis (bendras) instruktavimas ir pirminis instruktavimas darbo vietoje turi būti organizuojamas visiems valstybės tarnautojams ir darbuotojams, prieš pradėdami jiems eiti pareigas ar dirbti. Įvadinis (bendras) instruktavimas įforminamas įvadinio (bendro) priešgaisrinės saugos instruktavimų registracijos žurnale (3 priedas).

10. Periodinis instruktavimas darbo vietoje turi būti organizuojamas ne rečiau kaip kartą per 12 mėnesių.

11. Papildomai darbo vietoje turi būti instruktuojama iš esmės pakeitus priešgaisrinės saugos instrukciją (išskyrus redakcinio pobūdžio pakeitimus), pakeitus darbo vietą, pasikeitus darbo funkcijoms, pasikeitus gamybos technologiniams procesams, įvykus sprogimui arba kilus gaisrui, paaiškėjus, kad valstybės tarnautojas ar darbuotojas stokoja reikiamų priešgaisrinės saugos žinių.

12. Instruktavimai darbo vietoje (pirminis, periodinis, papildomas) įforminami priešgaisrinės saugos instruktavimų darbo vietoje registracijos žurnale (4 priedas).

13. Įmonių, įstaigų, organizacijų valstybės tarnautojų ir darbuotojų mokymą ir atestavimą (žinių tikrinimą) priešgaisrinės saugos klausimais organizuoja įmonių, įstaigų, organizacijų vadovai pagal Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2003 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 112 (Žin., 2003, Nr. [63-2873](#)) patvirtintus Minimalius reikalavimus valstybės tarnautojų ir darbuotojų priešgaisrinės saugos mokymo programoms.

III. TERITORIJOS PRIEŽIŪRA

14. Teritorija turi būti nuolat valoma, laiku šienaujama, nupjauta žolė, gamybos atliekos, šiukšlės išgabenamos į specialiai paruoštas vietas.

15. Privažiavimo keliai ir priėjimai prie statinių, gaisrinių kopėčių, gaisrinio inventoriaus, gaisrinių hidrantų ir vandens telkinių turi būti laisvi, tvarkingi ir tamsiu paros metu apšviesti. Tarpai tarp statinių (minimalūs priešgaisriniai atstumai), nustatyti normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose, turi būti laisvi ir neužkrauti.

16. Apie kelių remontą arba kitas priežastis, trukdančias gaisriniais automobiliams važiuoti, būtina raštu informuoti artimiausią priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą: nurodyti remonto trukmę, pateikti remontuojamos kelio atkarpos schemą, pastatyti ženklus, nurodančius apylankos kryptį.

17. Į teritoriją, kurioje gali susikaupti ypač degių, labai degių ir degių skysčių garų arba dujų, transporto priemonėms įvažiuoti draudžiama.

18. Automatiniai vartai turi turėti įrenginius, leidžiančius vartus atidaryti rankomis bet kuriuo paros metu. Ties pagrindinio įvažiavimo į įmonės teritoriją vieta būtina įrengti pastatų, privažiavimo kelių ir vandens telkinių išdėstymo schemą, kuri turi būti apšviesta tamsiu paros metu.

19. Šiukšles, augalinės kilmės atliekas leidžiama deginti tik sugrėbtas (surinktas) į krūvas ne arčiau kaip 30 m nuo statinių. Palikti be priežiūros deginamas šiukšles, augalinės kilmės atliekas ir besikūrenančius laužus draudžiama. Smilkstančią ugniavietę būtina užgesinti.

20. Draudžiama šiukšles, augalinės kilmės atliekas deginti miške, aukštapelkėse, durpingose vietose ir arčiau kaip per 100 m nuo jų, taip pat draudžiama deginti nenupjautą žolę, nendres, javus, ražienas ir kitus pasėlius.

21. Teritorijoje turi būti nustatytos transporto priemonių stovėjimo, medžiagų laikymo vietos, jos turi būti specialiai ženklinamos.

22. Gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingose vietose draudžiama rūkyti bei naudoti atvirą ugnį. Prieigose prie šių vietų turi būti atitinkami perspėjamieji ženklai arba užrašai.

23. Kanalizacijos tinklai turi būti uždari. Pramoninės kanalizacijos apžiūros šuliniai turi būti išvalyti ir uždengti dangčiais. Pramoninė kanalizacija turi užtikrinti nepertraukiamą nuotekų pašalinimą iš jų susitelkimo vietų.

24. Į kanalizacijos sistemas ir vandens telkinius draudžiama pilti sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingus produktus, užterštas gamybines nuotekas. Tam turi būti numatyti specialūs indai.

25. Teritorijoje turi būti išdėstomos pirminės gaisro gesinimo priemonės (5 priedas).

IV. STATINIAI IR PATALPOS

26. Naudojant statinius privaloma laikytis priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų per visą ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę.

27. Evakuacijos keliai ir išėjimai turi būti neužkrauti, parengti žmonėms evakuoti. Iš vidaus durys evakuaciniuose išėjimuose turi lengvai atsidaryti bet kuriuo paros metu. Draudžiama jas užkalti ar užrakinti iš lauko.

28. Kilus gaisrui, naudoti lifthus, eskalatorius, travelatorius ir keltuvus žmonėms evakuoti draudžiama, išskyrus atvejus, kada minėti įrenginiai yra pritaikyti žmonėms evakuoti.

29. Langų ir durų grotos iš vidaus turi būti varstomos, reikalui esant, lengvai ir greitai nuimamos, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis.
30. Prie įėjimo į gamybinės patalpas ir sandėlius turi būti nurodytos jų pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijos.
31. Gamybinėse patalpose nuo įrenginių turi būti valomos dulkės, pūkai ir kitos degios atliekos. Valymo terminai nustatomi pagal technologinius reglamentus ir nurodomi priešgaisrinės saugos instrukcijose. Metalų drožlės ir panaudotos valymo medžiagos turi būti dedamos į metalines uždaromas dėžes, o pamainai pasibaigus – išnešamos iš patalpų.
32. Rūsiuose ir cokoliniuose aukštuose draudžiama laikyti suslėgtųjų dujų balionus, ypač degias, labai degias medžiagas ir preparatus, sprogstamąsias bei kitas pavojingas medžiagas, kurios sprogstą ir dega sąveikaudamos su vandeniu, deguonimi ar viena su kita ir degimo metu išskiria nuodingus produktus.
33. Palėpėse įrengti sandėlius, gamybinės patalpas, išskyrus kūrybines dirbtuves, draudžiama. Jos turi būti užrakintos, langai ir stoglangiai įstiklinti, o raktai – laikomi lengvai prieinamoje vietoje, iš kurios juos galima paimti bet kuriuo paros metu.
34. Kopėčios, skirtos patekti iš statinio laiptinės ant stogo, turi būti tvarkingos ir pritvirtintos, stogo liukai, durys, langai – uždaryti ir užrakinti, o raktai – laikomi lengvai prieinamoje vietoje, iš kurios juos galima paimti bet kuriuo paros metu.
35. A_{sg} , B_{sg} ir didesnėse kaip 50 m^2 C_g pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijų patalpose turi būti pakabintos priešgaisrinės saugos instrukcijos.
36. Rūkyti galima tik tam tikslui skirtose specialiais ženklais pažymėtose ir tinkamai įrengtose vietose, kuriose yra nedegus indas nuorūkoms.
37. Iš rūsių langų prieduobių turi būti išvalytos šiukšlės. Draudžiama ant jų įrengti nenuimamas grotas, užmūryti langų angas.
38. Pastatuose esantys šiukšlėlaidžių vožtuvai turi būti tvarkingi ir sandarūs.
39. Po laiptais draudžiama įrengti sandėliavimo paskirties patalpas. Sanitarinėse techninėse nišose draudžiama laikyti degias medžiagas ir preparatus.
40. Rūsių langai turi būti įstiklinti.
41. Draudžiama naudotis atvira ugnimi rūsiuose, palėpėse ir A_{sg} , B_{sg} , C_g pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijų patalpose.
42. Evakuacijos keliuose grindų dangą turi būti pritvirtinta.
43. Kai kabeliai ir vamzdynai kerta statybinės konstrukcijas, angos tarp jų ir konstrukcijų per visą konstrukcijos storį turi būti užsandarinamos užpildu, kurio atsparumas ugniai yra ne žemesnis už pačios kertamos statybinės konstrukcijos atsparumą ugniai. Taip pat turi būti padidintas kabelių atsparumas ugniai ne mažiau kaip $0,3 \text{ m}$ į šonus nuo statybinių konstrukcijų.
44. Pastatuose ir statiniuose įvairių komunikacijų vamzdynus draudžiama atšildyti atvira ugnimi.
45. Pirčių kaitinimosi patalpų įranga turi būti tikrinama ne rečiau kaip kartą per ketvirtį. Baigus darbą, elektros įrangą reikia išjungti. Medinė apdaila turi būti keičiama ne rečiau kaip kartą per penkerius metus.
46. Šiukšlinės evakuacijos keliuose, darbuotojų buitinėse patalpose turi būti nedegios.
47. Vėdinimo įrenginių, elektros skydinių bei kitų techninių patalpų durys turi būti užrakintos, o durys, vedančios ant pastato stogo ir į rūšį, uždarytos, įrengtos priešgaisrinėse sienose bei pertvarose – uždarytos gaisro metu.
48. Vietose, kuriose gali susidaryti ypač degių, labai degių ir degių medžiagų ir preparatų garai, degios dujos, aerosoliai, dulkės, reikia naudoti kibirkščių nesukeliančią avalynę, įrankius ir statinio elektros krūvio nekaupiančius drabužius.
49. Plauti ir valyti grindis, sienas, įrenginius, taip pat drabužius leidžiama tik tam tikslui naudoti skirtomis valymo ir skalbimo priemonėmis.
50. Visuomeninės paskirties pastatų budintis personalas privalo turėti žibintuvėlius, instrukciją, nustatančią jų veiksmus kilus gaisrui ar ištikus avarijai, specialiųjų ar avarinių tarnybų bei atsakingų valstybės tarnautojų ir darbuotojų telefono ryšio numerius.

51. Drabužiams lyginti, vandeniui ir maistui šildyti pastatuose turi būti įrengtos specialios patalpos.
52. Koridoriuose, laiptinėse ir ant durų evakuaciniuose išėjimuose turi būti evakuacijos kryptį nurodantys ženklai, kurių bent vienas turi būti gerai matomas iš bet kurio evakuacijos kelio taško.
53. Virš durų evakuaciniuose išėjimuose iš viešbučių, gydymo įstaigų ir kitų patalpų, kuriose gali tilpti 50 ir daugiau žmonių, bei parduotuvių prekybos salių, kurių plotas 50 m^2 ir daugiau, turi būti įrengti šviesiniai išėjimo krypties ženklai, tvirtinami 2 – 2,5 m virš grindų. Šie ženklai, dingus elektros įtampai, turi šviesti ne trumpiau kaip 1 val., o jų akumulatoriai turi būti tikrinami ne rečiau kaip kartą per metus.
54. Žmonių evakuacijos planai statiniuose įrengiami pagal 6 priede nurodytus reikalavimus.
55. Viešbučių, motelių, senelių prieglaudų kambariuose turi būti priešgaisrinės saugos reikalavimų atmintinė (7 priedas).
56. Penkių aukštų ir aukštesnių viešbučių statinių kambariuose turi būti specialūs gobtukai nuo dūmų, skirti saugiai žmonėms evakuotis kilus gaisrui.
57. Viešbučių paskirties pastatų patalpose, maitinimo paskirties pastatų patalpose, kuriose vienu metu gali būti daugiau kaip 50 žmonių, užuolaidos turi būti apdorotos atsparumą ugniai didinančiomis medžiagomis.
58. Gydymo paskirties pastatų kiekviename aukšte turi būti du durų evakuacijos išėjimuose raktų komplektai (raktų numeriai turi atitikti išėjimų numerius). Vieną raktų komplektą privalo turėti budintis personalas, kitas turi būti laikomas personalui žinomoje vietoje.
59. Gydymo paskirties pastatuose, kuriose gydomi judėjimo negalia turintys ligoniai, kiekvienam šešetui ligonių turi būti ne mažiau kaip vieneri neštuvai.
60. Ligonių palatose atstumai tarp lovų turi būti ne mažesni kaip 0,8 m, o pagrindinis takas – ne siauresnis kaip 1,2 m. Spintelės, lovos ir kėdės neturi trukdyti išeiti iš palatos. Draudžiama statyti lovas koridoriuose ir kituose evakuacijos keliuose.
61. Daugiaaukščiuose gydymo paskirties pastatuose sunkiai sergančių ligonių ir vaikų palatas rekomenduojama įrengti pirmuose aukštuose.
62. Gydymo paskirties pastatuose tarnybines gyvenamąsias patalpas leidžiama įrengti tik pastato dalyje, atskirtoje nuo pagrindinio pastato pirmo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir antro tipo priešgaisrinėmis perdangomis bei turinčioje atskirą išėjimą į lauką.
63. Gydymo paskirties pastatuose draudžiama laikyti deguonies balionus, tiekti dujas guminėmis žarnelėmis ir nesandariais vamzdiniais. Nesant centralizuoto deguonies tiekimo į ligonių palatas, deguonies pagalvių naudojimosi tvarką ir deguonies balionų laikymo vietas, suderinęs su valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnais, nustato gydymo įstaigos vadovas.
64. Medicinos instrumentams sterilizuoti galima naudoti elektros šildymo prietaisus tik su uždara šildymo elementais.
65. Vaistinėse ypač degių, labai degių ir degių skystų medžiagų kiekis neturi viršyti 100 kg. Spiritas, eteris ir kiti ypač degūs, labai degūs ir degūs skysčiai vaistinėse turi būti laikomi atskirose patalpose arba metalinėse spintose.
66. Vaistinėse leidžiama naudoti ne daugiau kaip du deguonies balionus, kurie turi būti tvirtai ir vertikaliai pritvirtinti prie specialių stovų. Draudžiama vaistinių sandėliuose laikyti deguonies ir degių dujų balionus. Jie turi būti laikomi specialiai įrengtose patalpose arba metalinėse spintose.
67. Kiekvienas fizioterapijos kabinetas turi turėti atskirą įvadą nuo magistralinio elektros skydo.
68. Visi elektriniai gydymo prietaisai turi būti techniškai tvarkingi, patikimai įžeminti.
69. Sterilizatorių atraminiai paviršiai turi būti nedegūs.
70. Parafiną ir kitas panašias medžiagas reikia šildyti specialioje patalpoje, šildytuvuose arba vandens voniose. Draudžiama jas šildyti ant atviros ugnies. Stalas, ant kurio statomi šildytuvai, turi būti padengtas ugniai atsparia medžiaga.

71. Ligoninių, klinikų, sanatorijų, reabilitacijos centrų, medicininės priežiūros įstaigų slaugos namų, vaikų namų, prieglaudų, globos namų budintis personalas, pradėdamas darbą, privalo žinoti patalpose nakčiai likusių ligonių, vaikų ir kitų žmonių skaičių.

72. Bendrojo lavinimo mokyklų, vaikų darželių, lopšelių pastatuose jaunesniojo amžiaus vaikai turi būti pirmuose aukštuose.

73. Draudžiama fizikos ir chemijos laboratorijose (kabinetuose) be mokytojo, dėstytojo ar laboranto priežiūros dirbti su reaktyvais, elektriniais ir šildymo prietaisais.

74. Chemijos laboratorijose ir sandėliuose reaktyvai turi būti laikomi užrakinamose spintose, o spintų raktus privalo turėti mokytojai, dėstytojai ar laborantai. Ypač degias, labai degias ir degias medžiagas ir preparatus leidžiama laikyti specialiose patalpose ar metalinėse spintose, pastatytose ne arčiau kaip 1 m atstumu nuo šildymo prietaisų, ir ne daugiau kaip 3 kg.

75. Iš dirbtuvių po kiekvienos pamokos būtina išvalyti šiukšles, atliekas ir tepaluotus skudurus. Stalių dirbtuvėse medžiagų atsargų turi būti ne daugiau negu vienos dienos norma.

76. Draudžiama naudoti lygintuvus ir kitus elektrinius šildymo prietaisus miegamuosiuose, žaidimų kambariuose ir kitose patalpose, kuriose būna vaikai, išskyrus specialiai tam skirtas ir įrengtas vietas (patalpas).

77. Kilnojamųjų prekystalių, konteinerių, kasos aparatų, technologinių įrenginių išdėstymo tvarka prekybos paskirties pastatuose ir maitinimo paskirties pastatuose neturi trukdyti evakuoti žmones. Draudžiama tambūruose, laiptų aikštelėse ir kituose evakuacijos keliuose įrengti buitinių paslaugų ir nuomos punktus, valiutos keityklas, prekybos vietas ir žaidimų automatus, jeigu susiaurinamas reikalaujamas minimalus norminis evakuacijos kelio plotis.

78. Prekybos paskirties pastatuose prekės parduoti turi būti ruošiamos (lyginami drabužiai, taisomos nekokybiškos prekės) atskiroje, tam tikslui įrengtoje patalpoje.

79. Draudžiama aerzolių laikyti vienoje patalpoje su oksidatoriais, degiomis dujomis ir degiomis cheminėmis medžiagomis ir preparatais.

80. Laikyti aerzolių stoginėse arba atvirose aikštelėse galima tik uždaruose konteineriuose.

81. Prekybos paskirties pastatų rūsiuose esančių krovinių liftų tambūrų ir šliuzų konstrukcijos ir įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi ir veikiantys.

82. Draudžiama gaisro atžvilgiu pavojingomis prekėmis (dujų balionais, dažais, tirpikliais, buitinės chemijos ir kt. prekėmis) prekiauti parduotuvėse, įrengtose kitos paskirties pastatuose.

83. Darbo metu prekės turi būti kraunamos ir iškraunamos taip, kad netrukdytų pirkėjams išeiti iš pastato.

84. Draudžiama degias medžiagas ir tarą sandėliuoti ant rampų ir prie statinių.

85. Prekybos ir paslaugų paskirties kilnojamuosius laikinuosius statinius leidžiama įrengti grupėmis, ne daugiau kaip 10 vienoje grupėje. Grupėje esančių prekybos ir paslaugų paskirties konteinerinio tipo statinių bendras plotas neturi viršyti 800 m², įskaitant ir neužstatytą plotą tarp jų. Atstumai tarp šių statinių grupių ir iki kitų statinių turi būti ne mažesni kaip 15 m.

86. Teatrų, kultūros namų, klubų scenos šoninėse patalpose gali būti laikomos ne daugiau kaip dviejų spektaklių dekoracijos.

87. Teatruose dūmų liukai, kad šaltuoju metų laiku neužšaltų, turi būti gerai apšiltinti ir tikrinami ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.

88. Apipavidalinant spektaklius, aplink sceną turi būti paliktas ne siauresnis kaip 1 metro pločio laisvas tarpas. Išėjimai iš scenos turi būti laisvi ir tvarkingi.

89. Pasibaigus spektakliui, iš scenos turi būti išnešamos visos dekoracijos ir butaforija, o teatro kostiumai iš artistų drabužinių – atiduodami į kostiumų sandėlius.

90. Dekoracijos sandėliuose turi būti laikomos specialiuose skyriuose, tarp kurių paliekami ne siauresni kaip 1,5 m pločio tarpai.

91. Draudžiama scenose, butaforijos ir baldų cechuose, dekoracijų sandėliuose ir kitose patalpose įrengti antresoles.

92. Triumuose, ardeliuose, darbo aikštelėse, pastogėse, po laiptais, taip pat po žiūrovų sale įrengtuose rūsiuose draudžiama laikyti dekoracijas, butaforiją, inventorių ar kitus daiktus.

93. Darbo aikštelės, triumai, ardėliai visada turi būti laisvi ir tvarkingi. Triumuose draudžiama įrengti bet kokias dirbtuves, sandėlius.

94. Darbo aikštelėse dekoracijų pakėlimo lynų galai turi būti atskirti vienas nuo kito ir pakabinti ant specialių kablių.

95. Visos degios dekoracijos, jų medinės konstrukcijos turi būti padengtos jų degumą mažinančiomis medžiagomis ir turėti tai patvirtinančius dokumentus, kuriuose turi būti nurodytas asmuo, padengęs degias dekoracijas, jų medines konstrukcijas degumą mažinančiomis medžiagomis, padengimo degumą mažinančiomis medžiagomis data bei šios medžiagos keitimo ar atnaujinimo periodiškumas.

96. Parodų, mugių ir kitų panašių renginių organizatoriai su priešgaisrinės saugos reikalavimais privalo supažindinti visus parodos dalyvius.

97. Parodos įrengimo projektą, kuriame būtų nurodytas stendų, eksponatų, įrenginių, elektros instaliacijos išdėstymas, būtina suderinti su valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcija.

98. Praėjimų tarp ekspozicijų plotis turi būti ne mažesnis kaip 3 m. Praėjimai turi būti įrengti taip, kad lankytojai galėtų judėti žiedu ir būtų užtikrintas laisvas judėjimas evakuacijos kelių link.

99. Rengti parodas didesnėse kaip 1000 m² patalpose, kuriose eksponuojamos ypač degios, labai degios ir degios medžiagos, leidžiama tik esant veikiantiems automatiniais gaisrų gesinimo įrenginiams.

100. Atsarginiai eksponatai, įrenginiai, tara bei pakuotės medžiagos turi būti sandėliuojamos (laikomos) tam tikslui skirtose vietose ar patalpose.

101. Po parodos darbo valandų būtina patikrinti patalpų priešgaisrinę būklę. Parodos patalpų patikrinimo tvarką nustato parodos organizatoriai ir su ja oficialiai supažindina parodos dalyvius.

102. Parodos metu matomoje vietoje turi būti iškabinti žmonių evakuacijos planai ir priešgaisrinės saugos instrukcijos, nustatančios aptarnaujančio personalo veiksmus kilus gaisrui.

103. Parodų patalpose draudžiama:

103.1. laiptinėse įrengti sandėlius ir dirbtuves, laikyti įvairias medžiagas ir įrenginius;

103.2. laikyti ypač degias, labai degias ir degias medžiagas, jei jos nėra eksponatai;

103.3. demonstruoti eksponatus naudojant atvirą ugnį, ypač degias ir labai degias medžiagas;

103.4. rakinti darbo metu duris evakuaciniuose išėjimuose;

103.5. naudoti elektros šviestuvus su degiais gaubtais.

104. Įrengiant parodų elektrifikuotus stendus, būtina numatyti elektros prietaisų apsaugą. Visus elektros įrenginius būtina patikimai įžeminti.

105. Parodų salėms apšviesti turi būti naudojami uždaro tipo, ne žemesnio kaip IP 44 apsaugos laipsnio elektros šviestuvai. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki eksponatų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

106. Lauko prekybos, turgaus ar mugės vietų išdėstymą būtina suderinti su valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcija.

107. Kas 30 m tarp prekybos eilių turi būti paliktos ne mažesnės kaip 1,5 m praeigos, kertančios pagrindinius praėjimus.

108. Pastatuose ir statiniuose įspėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistemos parenkamos ir įrengiamos pagal teisės aktų reikalavimus.

109. Priešgaisrinių durų, vartų, liukų sandarumo tarpiklių, savaiminio užsidarymo mechanizmų būklė eksploataavimo metu periodiškai turi būti tikrinama. Jie turi būti veikiantys.

110. Gaisrinės saugos ženklai turi atitikti teisės aktų reikalavimus.

111. Evakuacijos krypties (gelbėjimosi) ir informacijos ženklai, nurodantys gesintuvų laikymo vietą ir gaisrinius čiaupus, turi būti išdėstyti taip, kad iš bet kurios patalpos vietos (taško) gerai būtų matomas bent vienas kiekvienos rūšies ženklas.

112. Statiniuose ir patalpose turi būti pirminių gaisro gesinimo priemonių (5 priedas).

V. ELEKTROS ĮRENGINIAI, JŲ APSAUGA NUO ŽAIBO IR STATINIO ELEKTROS KRŪVIO

113. Elektros tinklai ir įrenginiai turi būti įrengiami, eksploatuojami ir remontuojami laikantis teisės aktų reikalavimų. Jie turi būti tinkami eksploatuoti, saugūs gaisro ir sprogo atžvilgiu.

114. Pastebėjus elektros tinklą ir įrenginių gedimus, sukeliančius kibirkščiavimą, kabelių, laidų ir variklių kaitimą, būtina juos nedelsiant išjungti ir pašalinti gedimus.

115. Priėjimai prie elektros skydinių ir skirstomųjų spintų turi būti tvarkingi ir neužkrauti. Jose ir 1 m atstumu nuo jų draudžiama laikyti bet kokias medžiagas.

116. Draudžiama elektros skydines ir skirstomasias spintas įrengti po laiptais. Elektros skydinių durys turi būti ne mažesnės kaip EI 30 atsparumo ugniai.

117. Gamybinėse patalpose, kuriose kaupiasi daug dulkių, elektros skirstomųjų spintų ir skydinių durys turi būti sandarios.

118. Laikiną elektros instaliaciją leidžiama naudoti tik statybos, remonto ar avarių likvidavimo metu.

119. Kilnojamieji elektros šviestuvai turi būti su nedegiais gaubtais arba metaliniais tinkleliais. Šiems elektros šviestuvams ir kitiems kilnojamiesiems elektros įrenginiams turi būti naudojami tik lankstūs kabeliai.

120. Vietose, kuriose gali susidaryti potencialiai sprogi aplinka, elektros prietaisų konstrukcija turi atitikti tai aplinkai nustatytai zonai keliamus saugos reikalavimus.

121. Gamybinėse ir sandėlių patalpose nuo elektros variklių, šviestuvų, laidų ir kitų elektros įrenginių turi būti nuolat valomos dulkės ir nuosėdos.

122. Atstumas nuo elektros šviestuvų iki sandėliuojamų degių medžiagų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m.

123. Elektros šviestuvuose turi būti naudojamos ne didesnės galios elektros lempos, negu nurodyta šviestuvų techninėse charakteristikose.

124. Eksploatuojant elektros įrenginius, draudžiama:

124.1. šildyti patalpas nestandartiniais (savos gamybos) elektros prietaisais;

124.2. naudoti netvarkingus kištukinius lizdus, kištukus, atsisakojimo dėžutes, jungiklius bei kitus elektros aparatus;

124.3. elektros lempas, šviesos sklaidytuvus, šildytuvus uždengti degiomis medžiagomis;

124.4. į kištukinius lizdus jungti elektros prietaisus, kurie viršija leistiną galią;

124.5. vietoj elektros laidų ir kabelių naudoti radijo arba telefono ryšio laidus;

124.6. naudoti lygintuvus, virykles, virdulius, šildymo ir kitus elektros prietaisus tam tikslui nepritaikytose vietose ir palikti juos įjungtus be priežiūros;

124.7. kabinti elektros šviestuvus ir kitus daiktus tiesiog ant elektros laidų ir kabelių;

124.8. A_{sg} , B_{sg} pavojingumo sprogo ir gaisro atžvilgiu kategorijų sandėlių patalpose įrengti kištukinius lizdus;

124.9. naudoti nekalibruotus ir savos gamybos apsaugos aparatus;

124.10. naudoti elektros šviestuvus su nuimtais apsauginiais gaubtais ir neužsandarinta apšvietimo armatūra A_{sg} , B_{sg} ir C_g pavojingumo sprogo ir gaisro atžvilgiu kategorijų patalpose;

124.11. tiesti tranzitu kabelius ir laidus per sandėliavimo, evakuacinių išėjimų paskirties patalpas;

124.12. tiesti elektros linijas virš F_{ROOF} (t1) degumo) klasės stogų ir po jomis laikyti degias medžiagas;

124.13. naudoti laidus ir kabelius su pažeista arba eksploatavimo metu dielektrinių savybių netekusi izoliacine medžiaga;

124.14. tiesiogiai prikalti laidus ir kabelius.

125. Sandėlių įvadiniai komutavimo aparatai (su užrakinimo įtaisais) turi būti įrengti sandėlio išorėje ant nedegaus pagrindo.

126. Laidai ir kabeliai turi būti sujungiami presuojant, suvirinant, lituojant arba specialiomis jungtimis.

127. Skirtingų metalų laidus sujungti leidžiama tik specialiomis jungtimis.

128. Atvirosios elektros instaliacijos laidai ir kabeliai tose vietose, kuriose galima juos mechaniškai pažeisti, turi būti papildomai apsaugoti (šarvais, plieniniais vamzdžiais, kampuočiu, lovine sija ir pan.). Neapsaugotų izoliuotų laidų ir jų susikirtimo su statybinėmis konstrukcijomis, kurioms nekeliama degumo reikalavimai, vietas būtina papildomai apsaugoti nuo užsidegimo.

129. Visi elektros įrenginiai turi būti apsaugoti nuo trumpojo laidų jungimo ir kitų nevardinių režimų, galinčių sukelti gaisrą.

130. Būtina laiku matuoti kabelių ir laidų izoliacijos varžą, o matavimo rezultatus – surašyti į tam tikslui skirtą žurnalą arba į atitinkamos formos aktą. Matavimo periodiškumas nustatytas Elektros įrenginių bandymo normose ir apimtyse, patvirtintose Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2001 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. 141 (Žin., 2001, Nr. [54-1930](#)).

131. Transformatorinės pastotės ir elektros skydinės turi būti švarios, jose draudžiama laikyti kitus įrengimus ar medžiagas.

132. Eksploatuojant sprogimo atžvilgiu pavojingus technologinius įrenginius, į transformatorinę pastotę, jei ji yra gretimose patalpose, turi būti nuolat tiekiamas oras.

133. Prie transformatorinių pastočių turi būti įrenginiai, prie kurių gaisro metu būtų galima įžeminti gaisrinius švirkštus.

134. Pastatų ir įrenginių apsauga nuo žaibo ir statinio elektros krūvio turi atitikti teisės aktų reikalavimus. Įžeminimo kontūrų varža prietaisais turi būti tikrinama ne rečiau kaip kartą per metus.

135. Apsaugos nuo žaibo įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi ir tikrinami jų įrengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

136. Visų technologinių įrenginių korpusai turi būti įžeminti, neatsižvelgiant į tai, ar naudojamos kitos apsaugos nuo statinio elektros krūvio priemonės.

137. Nenaudojama atviroji elektros instaliacija turi būti išmontuota.

138. Neeksploatuojami elektros įrenginiai turi būti atjungti nuo elektros tinklo.

VI. ŠILDYMAS

139. Visi šildymo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus priešgaisrinės saugos reikalavimus, o prieš šildymo sezono pradžią jie turi būti patikrinti ir suremontuoti.

140. Gamybinėse patalpose, kuriose yra degių dulkių, nuosėdų, šildymo prietaisų paviršiai turi būti lygūs ir reguliariai valomi.

141. Smilkstančias anglis ir šlaką galima pilti ne arčiau kaip 15 m nuo pastatų ir statinių.

142. Katilinėse ir šilumos generatoriaus patalpose draudžiama:

142.1. kūrenti katilą, kurio kuro purkštukas ir degiklis techniškai netvarkingi ar nesureguliuoti;

142.2. naudoti kitos rūšies kurą, negu numatyta įrenginio techninėje dokumentacijoje;

142.3. be priežiūros palikti neautomatinius katilus.

143. Grindis prie krosnies pakuros nuo užsidegimo būtina apsaugoti pagal Kietojo kuro šildymo krosnių pastatuose įrengimo taisyklių ST 8860237.02:1998, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. 162 (Žin., 1998, Nr. [78-2212](#)) reikalavimus.

144. Šildymo įrenginiai, dūmtraukiai turi būti techniškai sutvarkyti. Palėpėse ir kitose gaisro atžvilgiu pavojingose patalpose dūmtraukiai ir sienos su dūmų kanalais turi būti išbaltintos.

145. Eksploatuojant šildymo įrenginius, draudžiama:

145.1. laikyti kurą prie pakuros;

145.2. įkurti juos ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais;

145.3. kūrenti anglimi, koksu, skystuoju kuru arba dujomis šiam tikslui nepritaikytus šildymo įrenginius;

145.4. kūrenti esant techniškai netvarkingoms bei atidarytomis pakuros durelėms;

145.5. kūrenti malkomis, ilgesnėmis už pakurą;

145.6. naudoti vėdinimo kanalus dūmams šalinti;

145.7. palikti be priežiūros kūrenamas krosnis, židinius ir leisti juos prižiūrėti mažamečiams vaikams.

146. Iš dūmtraukių ir krosnių prieš šildymo sezoną, o jo metu ne rečiau kaip kartą per ketvirtį būtina išvalyti suodžius.

147. A_{sg} , B_{sg} , C_g pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijų patalpas šildyti atviro tipo šildymo prietaisais draudžiama.

148. Draudžiama džiovinoti ir laikyti degias medžiagas prie krosnių, katilų ir jų vamzdynų arba ant jų.

149. Šildymo įrenginių skystojo kuro bakai turi būti eksploatuojami uždengti. Patalpoje turi būti ne daugiau kaip 200 l kuro. Statyti kuro bakus priešais pakurą (purkštuką) draudžiama.

150. Kurotekčių sandūros, armatūra ir ventiliai turi būti techniškai tvarkingi ir sandarūs.

VII. VĒDINIMAS

151. Vėdinimo įrenginiai turi būti įrengti ir eksploatuojami pagal gamintojo instrukcijose ir kituose teisės aktuose nustatytus priešgaisrinės saugos reikalavimus. Personalas, atsakingas už vėdinimo įrenginių priežiūrą, privalo šalinti jų gedimus ir pagal sudarytą grafiką tikrinti ventiliatorių, ortakių, ugnį sulaikančių prietaisų, drėkinimo kamerų, įžeminimo įrenginių techninę būklę.

152. Sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingose patalpose sugedus vėdinimo įrenginiams draudžiami bet kokie technologiniai procesai.

153. Iš vėdinimo kabinų, ciklonų, filtrų, ortakių degios dulkės ir gamybinės atliekos turi būti valomos pagal nustatytą grafiką.

154. Vėdinimo kameroje draudžiama laikyti nereikalingus įrenginius ir bet kokias medžiagas. Jos turi būti užrakintos.

155. Eksploatuojant automatinius ugnį sulaikančius įrenginius, būtina kontroliuoti jų techninę būklę ir nuo jautrių valdymo elementų valyti nuosėdas.

156. Atsiradus gedimams, dėl kurių tiesiogiai ar netiesiogiai gali kilti gaisras, būtina nedelsiant išjungti ventiliatorių ir pašalinti gedimus.

157. Eksploatuojant vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemas, draudžiama išmontuoti ugnį sulaikančius įrenginius arba atskirus jų elementus.

158. Ištraukiamieji ortakiai (kuriais traukiamos sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingos medžiagos) turi turėti periodinio valymo įtaisus: liukus, išardomus sujungimo mazgus ir kt. Draudžiama juos valyti išdeginant.

159. Vietiniai ištrauktuvai, šalinantys gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingas medžiagas, turi būti su metaliniais tinkleliais, turėti magnetinius gaudytuvus.

160. Patalpose, kuriose gali būti ypač degių, labai degių ir degių sprogstamųjų medžiagų (dujų, garų, dulkių), ventiliatorių ir kitų vėdinimo įrenginių konstrukcijos ir medžiagos neturi kibirkščiuoti.

161. Gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingose patalpose esantys vėdinimo įrenginiai turi būti su automatinais ir rankiniais išjungimo įrenginiais, kuriais būtų galima pasinaudoti kilus gaisrui ar ištikus avarijai.

VIII. TECHNOLOGINIAI PROCESAI IR ĮRENGINIAI

162. Gamybinėse patalpose turi būti parengtos technologinių įrenginių išdėstymo schemas, kuriose būtų pažymėtos įrenginių, darbo ir išėjimų vietos.

163. Draudžiama dirbti esant netvarkingai automatinei įrangai, įrenginiams, išjungtiems kontroliniams matavimo ir apsaugos prietaisams.

164. Jei dėl technologiniame įrenginyje prasidėjusios greitėjančios cheminės reakcijos kyla temperatūra ar slėgis, pastarasis automatinėmis apsaugos priemonėmis turi būti tuoj pat sumažintas,

visiškai nutrauktas aktyvaus reagento tiekimas ir į technologinio įrenginio vidų patiekta cheminį procesą neutralizuojanti medžiaga ar inhibitorius.

165. Kiekvieno technologinio reglamento parametrų pažeidimo priežastys turi būti nustatytos ir imtasi priemonių, kad panašių atvejų būtų išvengta.

166. Vamzdynai, technologiniai įrenginiai, tara, kuriuose yra sprogimo ir gaisro atžvilgiu pavojingų garų, dujų ar dulkių išskiriančių medžiagų, turi būti sandarūs ir nudažyti atitinkama spalva pagal galiojančius standartus. Ant taros turi būti nurodytas laikomų medžiagų pavadinimas, kiekis ir jų pavojingumo charakteristikos.

167. Vietose, kuriose gali susidaryti potencialiai sprogi aplinka, draudžiama naudoti įrenginius, įrankius bei kitus daiktus, galinčius įskelti kibirkštį.

168. Draudžiama eksploatuoti įrenginius ir vamzdynus su izoliacija, įmirkusia degiais skysčiais.

169. Užpildant arba iškraunant technologinį įrenginį bei imant iš jo mėginį, ištraukiamoji vėdinimo sistema iš patalpos turi išsiurbti degias dujas, garus ar dulkes.

170. Traukos įrenginių elementai turi sulaikyti ortakiuose degias nuosėdas. Susikaupusias degias nuosėdas būtina valyti pagal numatytą technologinį reglamentą.

171. Kai technologinio proceso metu naudojami atviri indai ir aparatai su ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais, būtina:

171.1. darbo vietoje šių medžiagų laikyti ne daugiau, negu reikia vienai pamainai;

171.2. dirbti tik esant įjungtai ištraukiamajai vėdinimo sistemai;

171.3. ne darbo metu ir kilus gaisrui atviras vonias bei indus uždengti dangčiais iš nedegių medžiagų;

171.4. jei yra techninių galimybių, pavojingus gaisro atžvilgiu skysčius pakeisti mažiau pavojingais arba nedegiais.

172. Įrenginių apsaugos ir kvėpavimo vožtuvai turi būti techniškai tvarkingi.

173. Planinį remontą būtina atlikti laikantis technologiniame reglamente nustatytų terminų. Sustabdžius įrenginius, būtina sudaryti saugias sąlygas jiems tikrinti ir remontuoti. Draudžiama pradėti gamybą neatlikus visų numatytų darbų.

174. Ypač degūs, labai degūs ir degūs skysčiai, dujos į patalpas, kuriose jie bus naudojami, turi būti tiekiami ir išduodami darbo vietoje pagal technologinių reglamentų reikalavimus. Visais kitais atvejais šias medžiagas būtina gabenti saugioje, specialioje nedūžtančioje taroje.

175. A_{sg} ir B_{sg} pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijų gamybinėse patalpose bei sandėliuose turi būti įrengti automatiniai analizatoriai aplinkos orui kontroliuoti. Jie turi būti nesugedę.

176. Technologinius įrenginius aptarnaujantis personalas turi būti susipažinęs su vamzdynų technologine schema, sklendžių išdėstymu ir jų paskirtimi, ištikus avarijai mokėti atlikti vamzdynų sklendžių perjungimo, uždarymo ir atidarymo operacijas. Įvadinės sklendės turi būti su užrašais, o jų vietą privalo žinoti ir budintis personalas. Vamzdynų technologinės schemos turi būti pakabintos matomoje vietoje.

177. Įrenginiai, skirti iš aparato bei indų suskystintoms degioms dujoms, ypač degiems, labai degiems ir degiems skysčiams, garams išleisti, visada turi būti techniškai tvarkingi. Avarinio nuleidimo linijų sklendės turi būti su atpažinimo ženklais ar užrašais, o priėjimas prie jų – laisvas.

178. Degios dujos ir garai iš technologinio įrenginio turi būti pašalinti per apsaugos vožtuvus, prapūtimo ar rankinio nuleidimo linijas ir utilizuoti, kad nepatektų į gamybinės patalpas.

179. Įkaitę aparatai ir vamzdynai, jei ant jų paviršiaus patenka kitos medžiagos ir susidaro gaisro ar sprogimo pavojus, turi būti izoluojami, kad temperatūra neviršytų leistinos (ne daugiau kaip 80 % medžiagos užsiliepsnojimo temperatūros).

180. Įrenginiai gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingose patalpose turi būti sureguliuoti, sutepti ir kontroliuojama judančių detalių temperatūra, kad ji nepakiltų aukščiau leistinos ribos. Transporto ritinėliai ir traukiamieji būgnai turi lengvai suktis. Nuslydus ar nuslinkus juostoms, lūžus atskiroms detalėms, transporterį būtina tuoj pat išjungti.

181. Naudojant gaisro ir sprogo atžvilgiu pavojingas medžiagas, būtina kontroliuoti, kad į judančius mašinų mechanizmus ir aparatus nepatektų pašalinių kietų daiktų (metalo, akmens skeveldrų ir kt.). Draudžiama dirbti su mašinomis ir aparatais, kai išjungti arba sugedę magnetiniai gaudytuvai. Atidarant, uždarant ir perkeltiant dangčius arba jų liukus, reikia vengti smūgių, kurie įskeltų kibirkštis.

182. Ugnies užtvaros turi būti neužterštos ir tikrinamos, kad neužsalty.

183. Prieš detalių dažymą degūs skysčiai joms plauti ir riebalams pašalinti gali būti naudojami specialiai tam skirtose ir tinkamai įrengtose vietose.

184. Ne didesnės kaip 0,5 m³ talpos vonios su ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais detalėms ir gaminiams plauti, dažyti panardinimo būdu turi būti su nusiurbimo įrenginiais ir sandariais dangčiais. Didėsnes kaip 0,5 m³ talpos vonios turi būti įrengtos specialiose kameroose, turinčiose vėdinimo įrenginius.

185. Draudžiama eksploatuoti dažymo ir džiovinimo spintas, kameras, kabinas esant techniškai nesutvarkytiems jų ištraukiamosios vėdinimo sistemos oro drėkintuvams, vandens filtrams, dažų, lakų gaudikliams, automatinio gesinimo ir kitiems įrenginiams.

186. Visų rūšių dažai ir lakai turi būti ruošiami tam tikslui skirtose patalpose ir aikštelėse. Paruošimo patalpose ir aikštelėse leidžiama laikyti tokį dažų ir lakų kiekį, koks yra numatytas technologiniame reglamente.

187. Dažai į dažymo vietą turi būti tiekiami jau paruošti. Lakų ir dažų kiekis gamybinių patalpų sandėlyje neturi viršyti pamainos normos. Kiekvienos medžiagos maksimalus kiekis turi būti nurodytas ant sandėlio durų ir taros.

188. Naudojant ypač degius, labai degius ir degius skysčius, dažoma, lakuojama ir emaliuojama turi būti specialiai tam įrengtose patalpose.

189. Dažų paruošimo ir sandėliavimo patalpų, dažymo kamerų, mirkymo vonių, rankinio dažymo postų, džiovinimo kamerų ir panašių įrenginių bei riebalų šalinimo vietų tiekiamoji ištraukiamoji vėdinimo sistema visada turi būti techniškai tvarkinga.

190. Dažymo įrenginiai neturi veikti, kol vėdinimo sistema neįjungta.

191. Ant grindų išlietas lakas arba dažai turi būti nedelsiant išvalyti. Valyti grindis, sienas ir įrenginius ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais draudžiama. Panaudotą lako ar dažų tarą būtina sandariai uždaryti ir laikyti specialiai tam skirtose patalpose ar aikštelėse.

192. Dažant elektrostatiname lauke, liekamajam potencialui pašalinti įrenginiai turi turėti techniškai tvarkingus automatinius įtampos iškroviklius.

193. Kiekvieną pamainą iš dažymo, džiovinimo spintų, kamerų ir kabinų turi būti valomos degios nuosėdos. Deginti nuosėdas draudžiama. Jas valant reikia naudoti kibirkštis neskeliančius gremžiklius.

194. Džiovinimo kameroose draudžiama naudoti atvirus elektros elementus ir kontaktines jungtis. Džiovinimo kamerų kaitinimo elementai neturi liesti gaminių ir kitų degių medžiagų. Ant jų neturi patekti ypač degūs, labai degūs ir degūs skysčiai.

195. Džiovinimo kamerų šilumos izoliacijai draudžiama naudoti žemesnės kaip A1 degumo klasės statybos produktus.

196. Džiovinimo kamera turi būti įrengta taip, kad prireikus būtų galima džiovinamas medžiagas lengvai ir greitai pašalinti.

197. Temperatūros davikliai, prietaisai, signalizuojantys technologinio proceso pažeidimus džiovinimo kameroje ir automatiškai blokuojantys įrenginius, turi būti techniškai tvarkingi.

198. Medžio apdirbimo patalpose draudžiama laikyti medienos daugiau, negu reikia vienos pamainos darbui.

199. Baigus darbą, draudžiama darbo vietoje palikti gatavą produkciją, drožles, pjuvenas, tepalą, laką, klijus, kitas degias medžiagas ir skysčius, taip pat neišjungtus elektros prietaisus.

200. Medžio apdirbimo staklės turi turėti vietinius siurbiklius su užsklandomis atliekoms šalinti. Draudžiama dirbti staklėmis esant išjungtomis vėdinimo ir pneumatinio atliekų pašalinimo transporto sistemoms.

201. Ciklonų ir dulkių surinkimo kameros turi būti nuolat uždarytos. Susikaupusias medienos atliekas būtina laiku šalinti. Draudžiama perpildyti ciklonų ir dulkių surinkimo kameras.

202. Nuo technologinių šildymo ir kitų įrenginių bei elektrinių prietaisų būtina valyti dulkes ir kitas degias medžiagas kiekvieną pamainą, o nuo statybinių konstrukcijų ir stogo – ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

203. Klįjams šildyti turi būti naudojami garai arba specialios vandeniu šildomos klįjų viryklės. Šiam tikslui draudžiama naudoti elektros prietaisus su atviru kaitinimo elementu. Klįjų viryklės turi būti izoliuotoje patalpoje arba specialiai tam įrengtoje saugioje vietoje.

204. Eksploatuojant tepalo pripildomus įrenginius, turi būti naudojamos išsipylusių, nutekėjusių tepalų šalinimo bei konstrukcijų ir degių medžiagų nuo tepalų įsigėrimo apsaugojimo priemonės.

205. Kiekvienoje džiovykloje turi būti nustatomas leistinas kraunamų medžiagų kiekis ir darbo temperatūros režimas, kuris palaikomas automatiniais temperatūros reguliatoriais.

206. Jei nepertraukiamo džiovinimo proceso metu sustojo konvejeris, turi būti numatytas automatinis džiovinimo sistemos išjungimas arba sumontuota atitinkama signalizacija.

207. Amoniakinių šaldymo įrenginių, mašinų ir aparatinių patalpų šaltnešio garų analizatoriai ir jų blokuotė su vėdinimo ir kompresorių išjungimo įrenginiais turi būti veikiantys.

208. Draudžiama statyti šaldymo agregatus tam tikslui nepritaikytose patalpose ir juos naudoti ne pagal paskirtį.

209. Pažeistos šiluminės izoliacijos apsauginį sluoksnį būtina nedelsiant sutaisyti.

210. Draudžiama šildyti balionus su šaltnešiu norint greičiau užpildyti sistemą. Amoniako balionai turi būti laikomi ne arčiau kaip 5 m nuo šildymo įrenginių.

211. Kompresorinėse laikomas tepalų kiekis neturi viršyti vienos pamainos normos.

IX. GAISRO IR SPROGIMO ATŽVILGIU PAVOJINGŲ MEDŽIAGŲ TRANSPORTAVIMAS

212. Kraunant ir pervežant gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingas medžiagas, būtina vadovautis instrukcijomis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pavojingų medžiagų vežimo tvarką.

213. Transporto priemonės, kuriomis pervežamos gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingos medžiagos, turi būti su specialiais atpažinimo ženklais.

214. Gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingos medžiagos į transporto priemones turi būti kraunamos tik nepažeistoje gamyklos taroje ar pakuotėje. Prieš iškraunant šias medžiagas iš vagono, konteinerio ar automobilio kėbulo, būtina įsitikinti, ar nėra pažeista šių medžiagų pakuotė. Išbirusias ir išsiliejusias medžiagas būtina surinkti.

215. Draudžiama pilti naftos produktus iš geležinkelio cisternų į automobilines cisternas ne tam skirtose vietose.

216. Apžiūrint transporto priemones ir jose esančius gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingus krovinius, galima naudotis tik gaisro ir sprogimo atžvilgiu nepavojingais šviestuvais.

217. Įvairios talpos indai su ypač degiomis, labai degiomis ir degiomis skystomis medžiagomis ir preparatais turi būti sandarūs.

218. Kraunant ir iškraunant ypač degias, labai degias ir degias skystas medžiagas ir preparatus bei kitas gaisro ir sprogimo atžvilgiu pavojingas medžiagas, būtina:

218.1. dangčius ir liukus atidaryti sklandžiai, be smūgių;

218.2. juos pilant į indus naudoti įtaisus, padedančius išvengti išsiliejimo;

218.3. naudoti techniškai tvarkingą įrangą;

218.4. įžeminti įvairius įrenginius, mechanizmus bei talpyklas;

218.5. saugoti įvairios talpos indus nuo mechaninių pažeidimų;

218.6. griežtai laikytis ženklinimo reikalavimų;

218.7. naudoti avalynę, drabužius ir įrankius, neskeliančius kibirkštis.

219. Perpilti ypač degias, labai degias ir degias skystas bei dujines medžiagas ir preparatus perkūnijos metu draudžiama.

220. Vamzdynai, kuriais transportuojamos medžiagos, galinčios užsiliepsnoti nuo vandens ar vandens tirpalų poveikio, prieš eksploatavimą turi būti išdžiovinti.

221. Transporteriai, norijos, pneumatiniai ir savaime tekančių medžiagų vamzdynai turi būti techniškai sutvarkyti.

222. Pneumatinio transporterio linijos turi būti eksploatuojamos esant įjungtoms ir techniškai tvarkingoms liepsną sulaikančioms automatinėms sklendėms.

223. Pagal patvirtintą grafiką būtina tikrinti technologinėse kiauptymėse ugnį sulaikančių įrenginių techninę būklę ir jų veikimą.

224. Automobilinės cisternos, transportuojančios ypač degias, labai degias ir degias skystas bei dujines medžiagas ir preparatus, turi būti įžemintos (vežant, pripylimo ir išpylimo metu), turėti pirminių gaisro gesinimo priemonių. Duslintuvų vamzdžiai turi būti su techniškai tvarkingais kibirkščių gesikliais.

225. Gaisro ir sprogo atžvilgiu pavojingų medžiagų išpylimo ir pripylimo vietos turi būti švarios, išlietos ypač degios, labai degios ir degios skystos medžiagos ir preparatai išvalomi, o tos vietos užpilamos smėliu.

226. Guminės arba kitos iš elektrai nelaidžių medžiagų pagamintos žarnos, naudojamos geležinkelio cisternoms, automobilinėms cisternoms ir aparatams pripildyti, turi būti apvyniotos 2 mm storio varinė viela arba 4 mm storio plieniniu lynu su 100 mm vijos žingsniu. Vienas įžeminimo galas turi būti prilituojamas arba pritvirtinamas varžtu prie žarnos antgalio, o kitas – sujungiamas su įžemintu naftos produkto vamzdynu.

227. Žarnų antgaliai turi būti pagaminti iš vario arba kito metalo, kuris smūgio metu nesukelia kibirkščiavimo.

X. MEDŽIAGŲ SANDĖLIAVIMAS

228. Medžiagos turi būti laikomos grupėmis pagal joms gesinti naudojamas medžiagas (vanduo, putos, dujos ir t. t.), taip pat pagal jų fizikines ir chemines bei pavojingumo gaisro atžvilgiu savybes (8 priedas). Be šiame skyriuje išdėstytų reikalavimų, cheminės medžiagos turi būti sandėliuojamos pagal Bendrųjų pavojingųjų cheminių medžiagų ir preparatų sandėliavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 272 (Žin., 1999, Nr. 31-896), reikalavimus.

Gaisrų gesinimo medžiagos ir priemonės cheminėms medžiagoms gesinti parenkamos pagal 9 priedą.

229. Laikymo vietose turi būti medžiagų išdėstymo planas, o ant išorinės sandėlio durų (vartų) pusės – pakabinami ženklai, apibūdinantys laikomų medžiagų ir prekių pavojingumą sprogo ir gaisro atžvilgiu.

230. Rūgščių laikymo vietose turi būti ir neutralizuojančių medžiagų (kreidos, kalkių) atsarga. Rūgščių laikymo vietos turi būti pažymėtos. Sandėliuojant azoto ir sieros rūgštis, reikia vengti jų sąlyčio su organinės kilmės medžiagomis (mediena, šiaudai ir t. t.).

231. Medžiagos, aktyviai reaguojančios su vandeniu (karbidai, šarminiai metalai, bario peroksidas, natrio hidratas ir kt.), turi būti laikomos atskiroje patalpoje, hermetiškoje taroje, ne žemiau kaip 0,15 m virš grindų.

232. Chemikalai turi būti fasuojami atskirose patalpose. Išsiliejusius ar išbirusius chemikalus būtina nedelsiant išvalyti ir padaryti nekenksmingus. Pakuotę (popierių, drožles, vatą ir t. t.) būtina laikyti atskiroje patalpoje.

233. Metalų (aliuminio, cinko, nikelio ir kt.) milteliai, galintys savaime užsidegti, turi būti laikomi atskirose patalpose, hermetiškoje taroje ir apsaugoti nuo tiesioginių saulės spindulių.

234. Amonio salietra nuo kitų mineralinių medžiagų turi būti laikoma patalpoje, atskiroje pirmo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir trečio tipo priešgaisrinėmis perdangomis. Sukietėjusią

amonio salietrą draudžiama trupinti naudojant sprogstamąsias medžiagas arba kibirkštį skeliančius įrankius.

235. Prieš kraunant mineralines trąšas, patalpas būtina išvalyti, kad neliktų kitų medžiagų (tepalo, durpių, šieno ir t. t.) likučių.

236. Sandėlių patalpose draudžiama laikyti elektros ir autokrautuvus bei įkrauti jų akumulatorius. Pakrovimo ir iškrovimo mechanizmai turi būti techniškai tvarkingi. Savaeigiai mechanizmai ne darbo metu turi būti laikomi jiems skirtose patalpose.

237. Sandėliuose draudžiama užkrauti langus, duris ir vartus.

238. Draudžiama sandėlių patalpose rūkyti ir naudoti atvirą ugnį.

239. Draudžiama įrengti sandėlius A_{sg} , B_{sg} , C_g pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijų patalpose, per kurias tranzitu nutiesti elektros kabeliai bei dujų ir degių skysčių vamzdiniai.

240. Medžiagos, laikomos ne lentynose, turi būti sudėtos į rietuves. Šios sandėliavimo vietos turi būti pažymėtos juostomis ant grindų. Ne sandėliavimo vietose laikyti medžiagas draudžiama.

241. Atvirose aikštelėse įvairias talpyklas su reaktyvais, ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais reikia sustatyti grupėmis, ne didesnėmis kaip po 100 vienetų, arba laikyti ne daugiau kaip 5 tonas minėtų medžiagų vienoje grupėje. Atstumas tarp šių grupių turi būti ne mažesnis kaip 5 m. Aplink kiekvieną aikštelę, atsižvelgiant į laikomų medžiagų kiekį, reikia įrengti užtvartas, kurios atlaikytų išsiliejusių skysčių iš didžiausios talpyklos hidrostatinį slėgį.

242. Degių ir nedegių medžiagų su degia pakuote sandėliuose draudžiama naudoti elektros šildytuvus su atvirais kaitinimo elementais, virykles ir kitus buitinius elektros prietaisus.

243. Sandėlių, kurių plotas didesnis kaip 50 m^2 , stelažai turi būti pagaminti iš ne žemesnės kaip B-s1, d0 degumo klasės statybos produktų. Praeigos tarp stelažų, rietuvių ir tarpai nuo jų iki sienų labiausiai išsikišusių konstrukcijų turi būti ne siauresni kaip 0,8 m ir neužkrauti.

244. Sandėliuose, kurių plotas didesnis kaip 200 m^2 , praeigos tarp stelažų, rietuvių plotis turi būti ne siauresnis kaip 1,2 m, o tarp sienų labiausiai išsikišusių konstrukcijų ir stelažų, rietuvių – ne siauresnis kaip 0,8 m.

245. Skersinės praeigos tarp stelažų turi būti įrengiamos kas 40 m jų ilgio.

246. Pluoštinių medžiagų ryšulius draudžiama ardyti sandėlio patalpose.

247. Sandėliuose draudžiama perpilti naftos produktus.

248. Sandėliuose laikomų ypač degių, labai degių ir degių skysčių statines būtina krauti kamščiais į viršų. Tuščią tarą laikyti toje pačioje patalpoje draudžiama.

249. Lakų ir dažų sandėliuose draudžiama:

249.1. laikyti dažų, lakų ir tirpiklių atsargas pažeistoje ar atviroje taroje;

249.2. laikyti kitos paskirties medžiagas;

249.3. perpilti lakus ir dažus iš vienos taros į kitą arba į darbo indus be metalinių padėklų su borteliais.

250. Ruošiamus išvežti pjautinės medienos ryšulius galima krauti tik vienoje darbo linijos pusėje.

251. Medienos ir rąstų rietuvės turi būti lengvai prieinamos ir privažiuojamos iš visų pusių.

252. Vasaros metu miško bei pjautinės miško medžiagos sandėlių teritorija turi būti drėkinama.

253. Miško medžiaga turi būti kraunama į rietuves pagal iš anksto sudarytą technologinę schemą. Draudžiama užkrauti tarpus tarp rietuvių.

254. Medienos pjuvenos gali būti sandėliuojamos kieto pagrindo aikštelėse ne mažesniu kaip 15 m atstumu nuo pastatų ir statinių.

255. Sandėliuojamų anglių aikštelėse turi būti švaru. Jų neturi plauti grunto ir poplūdžio vandenys, galintys nutekėti už sandėlio teritorijos ribų. Aikštelę draudžiama kloti asfaltu ar medžio danga.

256. Anglių sandėlių negalima rengti ant šilumos šaltinių (garotiekių, karšto vandens vamzdžių ir kt.), virš elektros kabelių tunelių, taip pat po elektros perdavimo linijomis.

257. Skirtingų rūšių anglis turi būti kraunamos į atskiras krūvas. Atvežtas anglis draudžiama krauti ant senų, jeigu jos laikomos ilgiau kaip 1 mėnesį.

258. Kai anglių krūvos ne aukštesnės kaip 3 m, tarpai tarp jų turi būti ne mažesni kaip 1 m, kai krūvos aukštesnės – ne mažesni kaip 2 m.

259. Anglims laikyti patalpos, įrengtos rūsiuose ir pirmuose aukštuose (jeigu virš jų yra kitos patalpos), nuo kitų patalpų turi būti atskirtos ne žemesnio kaip pirmo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir antro tipo priešgaisrinėmis perdangomis.

260. Kraunant anglis, reikia atidžiai stebėti, kad į jų rietuves nepatektų medienos atliekų, popieriaus, šieno, skudurų ir kitų pašalinių organinių medžiagų.

261. Anglių krūvų temperatūrą būtina nuolat kontroliuoti. Pakilus temperatūrai aukščiau kaip 60°C, susidariusią galimo savaiminio užsidegimo židinio vietą reikia suplūkti arba pašalinti įkaitusias anglis. Būtina nedelsiant užpilti tą vietą šviežiomis anglimis ir kruopščiai jas suplūkti.

262. Išimtas iš krūvos įkaitusias anglis reikia išskleisti atsarginėje aikštelėje ne storesniu kaip 0,5 m sluoksniu ir atvėsinti. Atvėsusias anglis draudžiama krauti į tas pačias krūvas. Draudžiama anglis aušinti vandeniu pačiose rietuvėse.

263. Draudžiama anglis gabenti, priimti į sandėlį bei tiekti į kuro tiekimo traktą pastebėjus savaiminio įkaitimo židinius.

264. Atviros naudotų padangų ir gumos atliekų saugojimo aikštelės (toliau šiame skyriuje – aikštelė) savininkas, valdytojas, naudotojas privalo parengti ir su valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcija suderinti padangų, gumos atliekų sandėliavimo schemą.

265. Saugomų padangų, gumos atliekų rietuvėms išdėstyti taikomi šie reikalavimai:

265.1. rietuvės ilgis ir plotis turi būti ne didesnis kaip 10 m, aukštis – ne didesnis kaip 3 m;

265.2. tarpai tarp rietuvių turi būti ne siauresni kaip 10 m, o tarp rietuvių ir tvoros – ne siauresni kaip 5 m.

266. Aikštelės teritoriją būtina aptverti ne žemesne kaip 2 m aukščio tvora, joje turi būti įrengtos ne mažiau kaip 2 įvažos (priešingose aikštelės pusėse).

267. Išoriniu aikštelės teritorijos perimetru turi būti įrengta ne siauresnė kaip 1,5 m pločio mineralizuota juosta.

268. Aikštelės teritorija turi būti laiku nušienauta, o nupjauta žolė – išgabenta iš aikštelės teritorijos.

269. Aikštelės teritorijoje draudžiama rūkyti, naudoti atvirą ugnį. Joje turi būti gaisrinės saugos ženklai, draudžiantys rūkyti ir naudoti atvirą ugnį.

270. Apsaugos nuo žaibo įrenginiai aikštelėje įrengiami pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus.

271. Aikštelės teritorijoje turi būti ištisą parą budima, veikti telefono ryšys.

272. Jei arti aikštelių nėra natūralių gaisrui gesinti pritaikytų vandens šaltinių, būtina įrengti ne mažiau kaip du dirbtinius vandens rezervuarus. Vandens kiekis rezervuaruose turi tenkinti vandens poreikį gaisrui gesinti, apskaičiuotą pagal Respublikinių statybos normų RSN 136-92 „Vandens teikimas. Išoriniai tinklai ir statiniai. Priešgaisriniai reikalavimai“, patvirtintų Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1992 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 246, 3 lentelę (kaip III atsparumo ugniai C_g gamybos kategorijos pastatams).

273. Aikštelės teritorijoje gaisrui gesinti turi būti sukaupta smėlio arba žvyro atsarga.

XI. NAFTOS IR JOS PRODUKTŲ SANDĖLIAVIMAS, TRANSPORTAVIMAS IR PERPYLIMAS

274. Šiame skyriuje išdėstyti priešgaisrinės saugos reikalavimai privalomi visoms įmonėms, sandėliuojančioms, transportuojančioms ir perpilančioms naftą ir jos produktus.

275. Įmonės teritorijai apšviesti draudžiama naudoti ugnį. Nesant stacionaraus elektros apšvietimo, sprogimo atžvilgiu pavojingų patalpų, aparatūros ir kitos įrangos laikinam apšvietimui būtina naudoti sprogimo atžvilgiu saugius akumuliatorinius prožektorius. Prožektoriai turi būti įjungiami ir išjungiami už sprogimo atžvilgiu pavojingos zonos ribų.

276. Įmonės teritorijos laisvose aikštelėse leidžiama sodinti tik lapuočius medžius ir krūmus, kurie pražydėję neišskiria pūkų.

277. Į įmonės teritoriją draudžiama įvažiuoti transporto priemonėms su netvarkingais kibirkščių gesikliais, neturinčioms įžeminimo įrenginių ir gaisro gesinimo priemonių.

278. Rūkyti įmonės teritorijoje leidžiama tik specialiai įrengtose ir atitinkamai pažymėtose vietose.

279. Įmonėje turi būti veikiantis telefono (radijo) ryšys, kuriuo būtų galima laisvai pasinaudoti bet kuriuo paros metu.

280. Vietose, kur gali susidaryti naftos ir jos produktų garai, būtina naudoti kibirkšties nesukeliančią avalynę, įrankius ir statinio elektros krūvio nesukaupiančius drabužius.

281. Naftos ir jos produktų siurblinėse turi būti iškabintos technologinių vamzdynų ir armatūros išdėstymo schemas.

282. Siurbliai ir vamzdynai turi būti sandarūs. Pastebėtą naftos produktų nuotėkį būtina nedelsiant sustabdyti.

283. Siurblinėje neturi kauptis nafta ir jos produktai. Grindis ir latakus siurblinėje būtina nuolat nuplauti. Hidraulinės užtvaros turi būti techniškai tvarkingos.

284. Besitrinančios įrenginių dalys turi būti reguliariai sutepamos, siurblių ir riebokšlių temperatūra – nuolat kontroliuojama. Pastebėti gedimai turi būti nedelsiant pašalinti.

285. Ant naftos ir jos produktų rezervuarų turi būti nurodyta produkto rūšis, rezervuaro tipas ir maksimalus pripylimo lygis. Draudžiama rezervuarus perpildyti.

286. Tikrinant rezervuarus, būtina naudoti kibirkščių nesukeliančią avalynę, įrankius ir statinio elektros krūvio nesukaupiančius drabužius.

287. Remontuoti rezervuarus ir vamzdynus leidžiama tik visiškai išpylus iš jų skysčius, išjungus vamzdynus, atidarius visas angas, nuodugniai išvalius (išgarinus ir išplovus) ir įsitikinus, kad juose nėra sprogimo atžvilgiu pavojingos dujų koncentracijos.

288. Naftos produktų rezervuarus juosiantys pylimėliai ir perėjimo tilteliai turi būti tvarkingi. Pylimėlių apjuostos vietos viduje bei 10 m atstumu apie ją draudžiama laikyti bet kokias medžiagas ir įrenginius. Joje turi būti laiku pjaunama ir šalinama žolė.

289. Naftos ir jos produktų lygis rezervuaruose matuojamas ir jų mėginiai imami stacionariomis priemonėmis ar rankiniu būdu per matavimo angą.

290. Lygis matuojamas ir mėginiai imami dažniausiai šviesiu paros metu. Atliekant šiuos darbus naktį, apšvietimui būtina naudoti sprogimo atžvilgiu saugius akumulatorinius žibintus, kurie įjungiami ir išjungiami tik už sprogimo atžvilgiu pavojingos zonos ribų.

291. Angos lygiui matuoti ir mėginiams iš rezervuaro imti turi būti sandariai uždarytos.

292. Ant rezervuaro stogo išsiliejusią naftą ar jos produktus būtina nedelsiant pašalinti, o stogą – sausai nuvalyti. Draudžiama ant rezervuaro palikti valymo reikmenis.

293. Perkūnijos metu draudžiama matuoti naftos ir jos produktų lygį, imti jų mėginius, atlikti perpylimo darbus.

294. Šildyti klampus naftos produktus rezervuaruose (iki nustatytos ribos) leidžiama, kai jų lygis virš kaitintuvų yra ne mažesnis kaip 0,5 m.

295. Draudžiama naftos produktus į rezervuarą pilti krentančia srove. Rezervuaro pripylimo (ištuštinimo) greitis neturi viršyti rezervuare įrengtų alsavimo ir apsauginių vožtuvų suminio pralaidumo galimybių.

296. Antžeminiuose rezervuaruose nafta ir jos produktai turi būti apsaugoti nuo kaitimo dėl tiesioginių saulės spindulių.

297. Sankasose esančių kanalizacionių angų, skirtų naftos produktams ir lietaus vandeniui nutekėti, užtvariniai įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi. Normaliomis darbo sąlygomis užsklandos turi būti uždarytos.

298. Remontuojant vamzdžius, kertančius apsauginį žemės pylimą, jei darbai nevyksta ilgiau kaip 1 parą, vietoj pažeisto žemės pylimo būtina įrengti laikiną.

299. Aikštelėse naftos produktų perpilimo įrenginiai turi būti taip įrengti, kad avarijos ar išsiliejimo atveju skystis laisvai nutekėtų į latakus ar kanalus, hidraulinėmis užsklandomis sujungtus su gamybine kanalizacija, arba į surinktuvą.

300. Prie perpilimo estakados dviejų dviašių arba vieno keturašio vagono atstumu turi būti įrengti signaliniai ženklai – kontroliniai stulpeliai, už kurių draudžiama važiuoti šilumvežiams.

301. Sąstatų įvažiavimą į laisvus geležinkelio kelius ir estakadas naftai perpilti turi kontroliuoti įmonės darbuotojai.

302. Šilumvežiams draudžiama važiuoti geležinkelio keliais, prie kurių įrengti perpilimo įrenginiai.

303. Naftos ir jos produktų perpilimo įrenginiai turi būti techniškai tvarkingi. Naftos ir jos produktų įrenginių gedimus nedelsiant būtina pašalinti, o naftos ir jos produktų tekėjimą – sustabdyti.

304. Geležinkelio cisternos turi būti skirstomos ir atkabinamos už perpilimo estakados ribų. Perpilant naftą ir jos produktus, kurių garų pliūpsnio temperatūra mažesnė kaip 61°C, estakadoje draudžiama manevruoti. Naudojant hermetinio pylimo įrenginius, perpilimo operacijos metu geležinkelio cisternoms su naftos produktais galima leisti įvažiuoti į laisvus estakados kelius.

305. Į perpilimo estakadas traukinio cisternų sąstatas turi įvažiuoti lėtai, be trūkčiojimų. Stabdyti estakadose cisternas metaliniais stabdymo įrankiais draudžiama. Šiam tikslui turi būti naudojami mediniai pleištai, trinkelės arba specialūs ratstabdžiai, pagaminti iš kibirkščių nesukeliančių medžiagų.

306. Uždarant ir atidarant cisternų dangčius bei atjungiant ir prijungiant perpilimo įrenginius prie geležinkelio cisternų, pervežančių ypač degius, labai degius ir degius skysčius, būtina vengti smūgių. Naudojami instrumentai turi būti pagaminti iš kibirkšties nesukeliančių medžiagų. Perpilimo žarnos antgalis turi būti nuleistas iki cisternos dugno. Cisternų angų dangčiai turi būti su tarpikliais.

307. Perkūnijos metu naftos ir jos produktų darbus būtina nutraukti, geležinkelio cisternų angas – uždaryti.

308. Ypač degių, labai degių naftos produktų perpilimo estakados tiltelių galai turi būti mediniai, pritvirtinti į duobutes įeinančiais varžtais.

309. Geležinkelio cisternas galima traukti gervėmis.

310. Pildyti geležinkelio cisternas leidžiama, jei jos yra techniškai tvarkingos ir ant jų korpuso yra žymos apie atliktą cisternų apžiūrą ir techninius bandymus.

311. Pradėti perpilimo iš geležinkelio cisternos darbus galima tik tuomet, kai iš šio kelio išvažiuoja šilumvežis, o po cisternos ratais padėti specialūs ratstabdžiai.

312. Pastebėjus naftos ir jos produktų nuotėkį iš geležinkelio cisternos, pylimo į šią cisterną darbus būtina nedelsiant sustabdyti, kol nebus pašalintas gedimas.

313. Baigus naftos ir jos produktų perpilimo darbus, visi pylimo įrenginiai turi būti ištuštinti, o cisternų angų dangčiai – sandariai uždaryti.

314. Geležinkelio cisternų perpilimo įrenginiuose naftą ir jos produktus leidžiama šildyti tik garu arba specialiais tam tikslui naudojamais šildytuvais.

315. Gariniams gyvatukams, kurie naudojami geležinkelio cisternose klampiams naftos produktams šildyti, garai turi būti tiekiami tik tada, kai jie panardinti į ne mažesnę kaip 0,5 m gylį. Šildymo metu būtina stebėti, kad dėl naftos ir jos produktų kylančios temperatūros ir plėtimosi, pastarieji neišsiliėtų iš cisternos.

316. Cisternose šildomo skysčio temperatūra turi būti 15°C žemesnė už šio skysčio garų pliūpsnio temperatūrą. Jei naftai ir jos produktams šildyti naudojami elektriniai šildytuvai, iš cisternų pilti naftą ir jos produktus draudžiama.

317. Bėgiai, estakados, vamzdynai, teleskopiniai vamzdžiai ir žarnų antgaliai turi būti įžeminti.

318. Geležinkelio estakadų laiptai turi būti tvarkingi.

319. Keliai gaisriniais automobiliams važiuoti ir tilteliai turi būti tvarkingi ir laisvi. Perėjimui per vamzdynus turi būti įrengti nedegūs tilteliai.

320. Krante esantys naftos ar jos produktų vamzdynai turi turėti avarines sklendes, įrengtas 30 m atstumu nuo priepilaukos (kranto).

321. Kilnojamųjų perpilimo vamzdynų (žarnų) sujungimo movos ir jungės turi būti metalinės, bet nekeliančios kibirkščių arba taip įtaisytos, kad kibirkščių būtų išvengta.

322. Laivai, kuriuose yra naftos ar ypač degių, labai degių jos produktų, turi būti švartuojami ir prie priepilaukos tvirtinami nemetaliniais lynais. Išimties atveju leidžiama naudoti metalinius švartavimo lynus, tačiau denio darbo vietos ir bortų stulpeliai, prie kurių švartuojami lynai, turi būti padengti medžiaga, nesukeliančia kibirkščių.

323. Draudžiama naftos produktus pilti į tanklaivį, jeigu jo kapitonas neturi akto, patvirtinančio, kad laivas atitinka priešgaisrinės saugos reikalavimus.

324. Tanklaiviai iki vamzdynų sujungimo su naftos ar jos produktų perpumpavimo žarnomis turi būti įžeminti. Įžeminimo įrenginiai nuimami tik baigus naftos ir jos produktų perpilimo darbus ir atjungus laivo vamzdynus nuo priepilaukos žarnų.

325. Žarnos, jungiančios laivo vamzdyną su krante esančiais perpilimo įrenginiais, turi būti tokio ilgio, kad laivas galėtų laisvai plūduriuoti prie priepilaukos.

326. Žarnos turi būti kabinamos prie lyno arba klojamos ant medinių padėklų. Žarnos turi būti patikimai pakabintos ir pritvirtintos, kad negalėtų nukristi, nutrūkti ir trintis.

327. Tvirtinant ir ardant sujungimo vamzdynus ir žarnas, jungiančias laivą su kranto įrenginiais, būtina naudoti kibirkščių nesukeliančius įrankius.

328. Visos grandinės, skryščiai ir kiti kėlimo įrenginiai turi būti sutepti, o grandinės ir denio lietimosi vietos – uždengtos mediniais skydais.

329. Naftos ar jos produktų perpilimo metu priepilaukoje turi būti ne mažiau kaip du darbuotojai.

330. Priepilauką bei laivą aptarnaujantis personalas privalo nuolat stebėti perpilimo darbų eigą ir įrenginių būklę.

331. Perpilant naftą ir jos produktus, 20 m spinduliu nuo darbo vietos apšvietimui būtina naudoti sprogimo atžvilgiu saugius šviestuvus.

332. Perpilant naftą ir jos produktus priepilaukose ir arčiau negu 20 m nuo jų draudžiama:

332.1. atlikti ugnies darbus, rūkyti;

332.2. naudotis techniškai netvarkingais elektros prietaisais;

332.3. būti pašaliniais asmenims;

332.4. pilti produktus, kurių temperatūra didesnė kaip 80°C.

333. Perkūnijos metu naftos ar jos produktų perpilimo darbai turi būti nutraukti.

334. Aikštelėse, kuriose įrengti pylimo įrenginiai, turi būti užtikrintas laisvas skysčių nutekėjimas per hidraulinę užtvarą į gamybinę kanalizaciją arba specialų surinktuvą.

335. Į įmonės teritoriją gali įvažiuoti tiek automobilinių cisternų, kiek jų vienu metu galima aptarnauti pylimo įrenginių aikštelėje.

336. Draudžiama į pylimo įrenginių aikštelę įvažiuoti techniškai netvarkingoms transporto priemonėms, taip pat ten juos remontuoti.

337. Automobilinėse cisternose, gabenančiose ypač degius ir labai degius skysčius, turi būti tvarkingi įrenginiai, skirti joms prijungti prie estakados įžeminimo kontūro. Automobilinių cisternų duslintuvai turi būti su techniškai tvarkingais kibirkščių gesikliais, išvestais į priekį. Automobilinėse cisternose turi būti pirminių gaisro gesinimo priemonių.

338. Važiuojančios automobilinės cisternos turi būti įžeminamos metaline grandine, besiliečiančia su žeme arba kitais su žeme besiliečiančiais elektros krūvio nuvedikliais.

339. Prieš pildamas naftos produktus į automobilinę cisterną, įmonės personalas turi patikrinti jos techninę būklę ir esamas gaisro gesinimo priemones.

340. Produktų pylimą į automobilines cisternas turi kontroliuoti operatorius.

341. Automobilinės cisternos, į kurias pilama nafta ir jos produktai, variklis turi būti išjungtas. Transporto priemonę vairuojantis asmuo privalo stebėti naftos ir jos produktų pylimo procesą. Veikiant automatinei naftos ir jos produktų pylimo sistemai, transporto priemonę vairuojantis asmuo turi vykdyti šios sistemos instrukcijoje nustatytus reikalavimus.

342. Naftos ir jos produktų pylimo estakadoje turi būti ne mažiau kaip 2 standžios vilktys automobilinems cisternoms nutempti gaisro atveju.

343. Baigus pilti naftą ir jos produktus, žarnos ir antgaliai iš angos turi būti ištraukiami tik visiškai išbėgus iš jų naftai ir jos produktams. Automobilinei cisternos angą uždaryti dangčiu reikia atsargiai, be smūgių.

344. Transporto priemonę vairuojantis asmuo turi laikytis priešgaisrinės saugos reikalavimų, pagal kuriuos nafta ir jos produktai pilami į automobilinei cisternas.

345. Užvesti perpildytų ir naftos produktais aplaistytų automobilinei cisternų, taip pat šalia jų stovinčių transporto priemonių variklius draudžiama.

346. Naftos bazėse, pylimo ir perpumpavimo stotyse turi būti sudarytos vamzdynų technologinės schemos, kuriose kiekvienas vamzdynas turi būti atskirai pažymėtas, o uždaromoji armatūra – sunumeruota.

347. Aptarnaujantis personalas turi žinoti vamzdynų technologinę schemą, taip pat sklendžių vietą ir jų paskirtį, mokėti perjungti sklendes avarijų ir gaisrų atveju.

348. Technologiniai vamzdynai su visa įranga jų armatūra turi būti sandarūs, prieš eksploatavimą, po kapitalinio remonto ir periodiškai turi būti bandomi.

349. Draudžiama vamzdynus remontuoti naudojant ugnį, kai juose yra naftos ar jos produktų.

350. Degalinės teritorija turi būti suplanuota taip, kad avarijos atveju išsilieję naftos produktai nepatektų už jos ribų.

351. Degalinių apsauga nuo žaibo, įžeminimas ir elektros įranga turi atitikti normatyvinių statybos techninių dokumentų ir Elektros įrenginių įrengimo taisyklių reikalavimus.

352. Degalinės patalpose draudžiama naudoti laikiną elektros instaliaciją, elektrines ir dujines viryklės, negamyklinius šildymo prietaisus, elektrinius prietaisus su atvirais kaitinimo elementais, išskyrus elektrinius prietaisus greitam maistui ruošti tose patalpose, kuriose nuolat būna personalas.

353. Draudžiama rūkyti, atlikti remonto ir kitus darbus naudojant atvirą ugnį arčiau kaip per 20 m nuo rezervuarų ir degalinės apsauginės zonos ribose. Tai turi nurodyti specialūs ženklai ar užrašai „Rūkyti ir naudoti ugnį draudžiama“.

354. Pylimo ir matavimo vamzdžių šuliniai turi būti uždengti, o jų dangčiai – sandarūs.

355. Pilti naftos produktus į degalinės rezervuarus būtina uždaru būdu. Išpylimo žarnų antgaliai neturi kelti kibirkščiavimo.

356. Automobilinei cisterna išpylimo metu turi būti įžeminta. Kiekviena automobilinei traukinio cisterna turi būti įžeminta atskirai, kol iš jos neišpilti naftos produktai.

357. Perkūnijos metu pilti naftos produktus į rezervuarus draudžiama.

358. Naftos produktų cisternos ir degalinės kolonėlės bei jų įrangą turi būti remontuojama kibirkščių nekeliančiais instrumentais.

359. Degalinėje turi būti vilktis transporto priemonei gaisro atveju nutempti į saugią vietą.

360. Pilant į transporto priemonės degalus, būtina laikytis šių reikalavimų:

360.1. motociklai ir motoroleriai prie degalų pylimo vietos turi būti pristumti išjungtais varikliais;

360.2. atsitiktinai išlieti degalai turi būti užpilti smėliu arba specialiu sorbentu, sumirkęs smėlis ir tepaluotos valymo priemonės – sudėtos į sandarias metalines dėžes ir išvežtos iš aikštelės;

360.3. atstumas tarp pilamo degalų ir už jo stovinčios transporto priemonės turi būti ne mažesnis kaip 3 m, o kiekviena tolesnė transporto priemonė – statoma tokiu atstumu, kad galėtų manevruoti ir išvažiuoti iš degalinės teritorijos;

360.4. transporto priemonių varikliai turi būti išjungti;

360.5. keleiviai iš autobusų ir mikroautobusų salonų turi būti išlaipinti;

360.6. degalų pylimo sistema turi būti sandari, antgaliai degalams pilti – techniškai tvarkingi;

360.7. degalai turi būti pilami tiesiai į kuro bakus. Kurą taip pat galima pilti į metalinius indus su sandariais kamščiais.

361. Transporto priemonių dujų balionų pripildymo metu būtina laikytis šių reikalavimų:
- 361.1. visi keleiviai iš transporto priemonės privalo išlipti prie pažymėtos pavojingos zonos ribos;
- 361.2. degalinės teritorijoje draudžiama rūkyti ir naudoti atvirą ugnį;
- 361.3. transporto priemonės už pavojingos zonos ribų statomos tokiu atstumu, kad galėtų manevruoti ir išvažiuoti iš degalinės teritorijos;
- 361.4. prieš pradėdamas dujų baliono pripildymą, transporto priemonę vairuojantis asmuo privalo išjungti variklį (degimą), atidaryti kapotą ir bagažinę, kurioje įrengtas dujų lygio matuoklis;
- 361.5. prieš pradėdamas pilti dujas, operatorius privalo patikrinti dujų įrangos būklę. Esant gedimams pilti dujas draudžiama;
- 361.6. dujų balionas negali būti pildomas daugiau kaip 85 % jo bendro tūrio;
- 361.7. draudžiama reguliuoti ir remontuoti transporto priemonės dujinius įrenginius;
- 361.8. operatorius privalo užtikrinti, kad dujų pripildytą transporto priemonę vairuojantis asmuo be jo leidimo neįsėstų į transporto priemonę ir neužvestų variklio.
362. Pildymo metu pastebėjus dujų nuotėkį, pildymo operaciją būtina nedelsiant nutraukti, o transporto priemonę, neužvedant variklio ir neįjungiant žibintų – nustumti į saugią vietą. Kitą transporto priemonę į degalinės teritoriją galima įleisti tik išsipybusioms dujoms išsisklaidžius ir išgaravus.
363. Dujų automobilinė cisterna, baigus dujų rezervuaro pripildymą, turi būti atjungta nuo rezervuaro. Dujų automobilinėms cisternoms, kurios nepildo dujų rezervuarų, degalinės teritorijoje stovėti draudžiama.
364. Kilus gaisrui, būtina nedelsiant nutraukti degalų pylimą, iškviešti priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą ir gesinti gaisrą turimomis priemonėmis, tam pasitelkiant ir esančius transporto priemones vairuojančius asmenis.
365. Transporto priemonę pripildžius dujų, degalinės teritorijoje esančioje transporto priemonėje rankiniu jungikliu keisti kuro rūšį draudžiama.
366. Jeigu dujų pripildytos transporto priemonės variklis neužsiveda, ji turi būti nustumta nuo pildymo kolonėlės ne mažesniu kaip 15 m atstumu.
367. Degalinės teritorijoje leidžiama laikyti buitinius dujų balionus ne didesniame kaip 2 m³ konteineryje ir ne arčiau kaip 5 m nuo pildymo kolonėlių ir degalinės pastatų.
368. Ant konteinerinės degalinės turi būti užrašai „Degalinė“ ir „Ugnis pavojinga“.
369. Konteinerinės degalinės turi būti patikimai įžemintos.
370. Konteinerinės degalinės turi būti nudažytos šviesiais dažais arba numatyti kiti būdai, kad saulės spinduliai neįkaitintų degalinės.
371. Vienoje degalinės teritorijoje esančių konteinerinių degalinių bendras tūris turi būti ne didesnis kaip 30 m³.

XII. DUJŲ ŪKIS

372. Dujų tinklai ir kiti dujų ūkio įrenginiai turi būti įrengiami, eksploatuojami ir remontuojami laikantis teisės aktuose nustatytų priešgaisrinės saugos reikalavimų.
373. Gamybinėse ir sandėlių patalpose, kuriose naudojamos arba laikomos medžiagos ir preparatai, galintys išskirti degių dujų ar garų, turi būti įrengti oro aplinkos dujų signalizatoriai, turintys šviesos ir garso signalų įrenginius. Esant pavojingai dujų koncentracijai, būtina išvėdinti patalpas, surasti dujų nuotėkio priežastį ir ją pašalinti.
374. Sandėliuojami dujų balionai neturi būti veikiami šilumos ir kritulių. Draudžiama laikyti dujų balionus kitos paskirties sandėliuose.
375. Į sandėlius, kuriuose laikomi degių dujų balionai, draudžiama įeiti asmenims, dėvintiems avalynę arba drabužius, galinčius sukelti kibirkščiavimą.
376. Draudžiama dirbti bei liesti deguonies balionų ventilius tepaluotais rūbais, pirštinėmis ar rankomis.

377. Laikyti dujų balionus grupėmis leidžiama nedegiose vėdinamose spintose ir prie pastatų ne žemesnio kaip REI 45 atsparumo ugniai sienų.

378. Dujų balionai nuo šildymo prietaisų turi būti laikomi ne mažesniu kaip 1 m atstumu.

379. Dujų balionų sandėliuose draudžiama laikyti kitas degias medžiagas ir preparatus bei nereikalingus daiktus.

380. Pripildyti dujų balionai turi būti laikomi ir transportuojami vertikaliai arba horizontaliai su ant antgalių užsuktomis aklėmis. Horizontaliai ant medinių rėmų arba stelažų laikomų balionų rietuvės turi būti ne aukštesnės kaip 1,5 m, o visi ventiliai – nukreipti į vieną pusę.

381. Aplink degių dujų balionų sandėliavimo vietas mažesniu kaip 10 m atstumu draudžiama laikyti degias medžiagas, dirbti su atvira ugnimi arba rūkyti.

382. Dujų balionai, kuriuose pastebėtas dujų nuotėkis, turi būti nedelsiant išnešami iš sandėlio.

383. Degių dujų balionai turi būti laikomi vienaaukščiuose, be palėpių sandėliuose, turinčiuose lengvai numetamas konstrukcijas.

384. Degių dujų balionai turi būti laikomi atskirai nuo deguonies, suslėgtojo oro, chloro, fluoro ir kitų oksidatorių bei toksinių dujų balionų.

385. Draudžiama dujų balionus statyti prie evakuacinių išėjimų iš patalpų, pastatų pagrindinių fasadų pusės, prie įvažų.

386. Dujotiekių vamzdynus draudžiama naudoti įžeminimui.

387. Techniniai koridoriai, pastatų rūšiai ir kitos patalpos, per kurias nutiesti dujotiekio vamzdynai, turi būti prieinamos aptarnaujančiam personalui bet kuriuo paros metu. Šiose patalpose sandėliuoti medžiagas, organizuoti gamybą draudžiama.

388. Draudžiama palikti be priežiūros įjungtus neautomatinius dujinius prietaisus.

389. Patalpose pajutus dujų kvapą, būtina nedelsiant užsukti dujotiekio čiaupą, išvėdinti visas patalpas ir iškviesti avarinę dujų tarnybą. Kol nebus pašalintas gedimas, patalpose draudžiama degti degtukus, rūkyti, naudotis atvira ugnimi, įjungti ir išjungti elektrinius prietaisus.

390. Aptikus dujų nuotėkį iš dujotiekio ar įrenginio, būtina nedelsiant aptverti avarinę zoną ir pastatyti atitinkamus įspėjamuosius ženklus, atjungti pažeistą vamzdyno atkarpą ar įrenginį.

391. Draudžiama naudoti atvirą ugnį dujų nuotėkio vietai nustatyti.

XIII. STATYBOS DARBAI

392. Statomuose statiniuose draudžiama įrengti laikinus ypač degių, labai degių ir degių skystų medžiagų ir preparatų bei dujų balionų sandėlius. Buitines patalpas leidžiama įrengti pastatų dalyse, atskirtose pirmo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir trečio tipo priešgaisrinėmis perdangomis.

393. Naudotis mediniais laikiniais laiptais galima tik ne aukštesniuose kaip dviejų aukštų pastatuose.

394. Statinio projekte numatytos išorinės gaisrinės kopėčios ir apsauginės tvorelės ant statomo pastato stogo turi būti įrengiamos tuoj pat, kai tik sumontuojamos laikančiosios konstrukcijos.

395. Statant trijų aukštų ir aukštesnius pastatus, turi būti naudojami metaliniai arba padengti degumą mažinančiomis medžiagomis (skiediniais) mediniai pastoliai. Restauruojant architektūrinius paminklus naudoti degius pastolius draudžiama.

396. Statybiniuose pastoliuose kas 40 m jų perimetro būtina įrengti vienus laiptus arba kopėčias, bet ne mažiau kaip dvejus laiptus (kopėčias) visam pastatui. Nuo pastolių, denginių ir pakylų būtina nuolat valyti statybines šiukšles.

397. Žmonėms evakuoti iš daugiaaukščių pastatų ir statinių būtina visam statybos laikotarpiui įrengti ne mažiau kaip dvejas kopėčias. Statant aukštesnius kaip 10 m pastatus, laiptus būtina montuoti tuo pačiu metu kaip ir laiptinių aikštes.

398. Degių ir sunkiai degių medžiagų klojinius vienu metu leidžiama įrengti ne daugiau kaip per tris aukštus. Betonui sustingus, mediniai klojiniai turi būti nuimami.

399. Statant pastatą, konstrukcijos turi būti padengiamos statinio projekte numatytais degumų mažinančiomis ar atsparumą ugniai didinančiomis medžiagomis.

400. Atliekant darbus, neapsaugotas šiluminės izoliacijos ir hidroizoliacijos plotas neturi būti didesnis kaip 500 m², kai izoliacijai naudojami C_{s2}, d1 ir žemesnės degumo klasės statybos produktai, ir 1000 m² – visais kitais atvejais.

401. Darbų atlikimo vietoje degių medžiagų kiekis neturi būti didesnis, negu reikia vienai darbo pamainai.

402. Draudžiama priešgaisrinėse juostose ir zonose palikti neužtaisytas angas (ertmes). Kitoje dalyje pradėti rengti šiluminę izoliaciją galima tik užbaigus ankstesnės dalies priešgaisrinių juostų ir zonų įrengimą.

403. Įrengiant stogo dangą iš ruloninių medžiagų, jos gali būti šildomos tik pagal normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nustatytą technologiją. Draudžiama šildymo įrenginiuose naudojamo kuro atsargas ir tuščią tarą laikyti ant stogo dangos.

404. Laikyti ir ruošti degius skysčius būtina atskirose vėdinamose C0 gaisrinio pavojingumo klasės pastatų patalpose, taip pat specialiai tam skirtuose konteineriuose.

405. Draudžiama naudoti atvirą ugnį 10 m spinduliu nuo bitumo ir skiediklio (benzino, terpentino ir kt.) maišymo vietos. Karštas bitumas turi būti pilamas į skiediklį ir maišomas mediniais įrankiais.

406. Katilus bitumams ir dervoms lydyti būtina įrengti tam skirtose aikštelėse, ne arčiau kaip per 10 m nuo I atsparumo ugniai laipsnio pastatų ir 20 m nuo II – III atsparumo ugniai laipsnio pastatų. Draudžiama katilus įrengti ant pastato stogo ir lydyti bitumą bei dervas naudojant atvirą ugnį.

407. Kiekvienas katilas turi būti techniškai tvarkingas, su sandariu nedegiu dangčiu ir stogeliu, kad užviręs bitumas nepatektų į kūryklą. Katilo priekis (kur yra pakura) turi būti pakeliamas 0,1 m aukščiau negu likusi katilo dalis.

408. Baigus kūrėti, katilų kūryklos turi būti užgesintos.

409. Izoliacinės ir bituminės mastikos į katilus turi būti dedama ne daugiau kaip 3/4 jų talpos. Katilas ir į jį dedama medžiaga turi būti sausi.

410. Bitumo mišinius kaitinti patalpose galima tik statinėse su elektriniu šildytuvu. Šildyti ugnimi draudžiama.

411. Bitumo virimo atliekų utilizavimo vietose būtina turėti 0,5 m³ talpos dėžes su sausu smėliu, kastuvus ir gesintuvus gaisrui gesinti.

412. Draudžiama vienu metu toje pačioje patalpoje atlikti suvirinimo ir kitus ugnies bei apdailos darbus naudojant klijus, dažus, dervas ir kitas degias medžiagas.

413. Baigus darbą, deguonies ir degių dujų balionai turi būti nugabenti į nuolatinę jų laikymo vietą.

414. Patalpa, kurioje dirbama naudojant klijus, mastiką, lakus ar dažus, turi būti vėdinama.

415. Degias statybines atliekas, šiukšles iš statybos aikštelės būtina nuolat šalinti į specialiai tam skirtas ir įrengtas vietas.

416. Baigus degių grindų ir kitų konstrukcijų šlifavimo darbus, nuo agregatų turi būti nuimami ir valomi dulkių surinkimo maišai.

417. Prieš darbų pradžią statybos aikštelėje būtina įrengti priešgaisrinį vandentiekį arba vandens rezervuarus, joje turi būti pirminių gaisro gesinimo priemonių, sutvarkyti keliai ir prieigos.

418. Statinio vidaus priešgaisrinis vandentiekis turi būti sumontuotas, išbandytas ir pradėtas eksploatuoti iki apdailos darbų pradžios.

XIV. UGNIES DARBAI

419. Prie ugnies darbų priskiriamos gamybinės operacijos, kurių metu naudojama atvira ugnis, gali susidaryti kibirkštys arba įkaitinamos medžiagos iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojimą (metalų suvirinimas elektra ir dujomis, darbai su lituojamąja lempa ir t. t.).

420. Įmonėje, įstaigoje, organizacijoje turi būti įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo patvirtinta instrukcija, nustatanti konkrečią ugnies darbų atlikimo tvarką.

421. Ugnies darbų vietos gali būti nuolatinės ir laikinos.

422. Nuolatinė ugnies darbų vieta, jei patalpose yra degių medžiagų, turi būti atskirta ištisinėmis K0 gaisrinio pavojingumo klasės konstrukcijomis, ne žemesnėmis kaip 2,5 m. Grindų dangos turi būti įrengiamos iš A1_{FL} degumo klasės statybos produktų.

423. Laikinas ugnies darbų atlikimo vietas nustato įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas.

424. Ugnies darbams atlikti įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas išduoda leidimus (10 priedas). Be leidimo ugnies darbus gali atlikti suvirintojai, stebimi įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo, arba aukštos kvalifikacijos suvirintojai, kurių sąrašą sudaro ir tvirtina įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas.

425. Leidimas atlikti ugnies darbus surašomas dviem egzemplioriais konkrečiam laikotarpiui. Pirmas egzempliorius turi būti perduotas atsakingam už ugnies darbų atlikimą asmeniui, o antras egzempliorius – likti įmonėje, įstaigoje, organizacijoje ir baigus darbus 3 dienas dar turi būti saugomas.

426. Įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas leidime nurodo asmenis, atsakingus už vietos paruošimą ugnies darbams ir ugnies darbų atlikimą, taip pat nustato parengiamųjų darbų mastą ir turinį, jų atlikimo seką, šių darbų saugos priemones, aplinkos oro kontrolės tvarką.

427. Jei atliekant ugnies darbus 5 m spinduliu yra konstrukcijų ar medžiagų, kurios gali užsidegti, jos turi būti pašalintos arba patikimai apsaugotos metaliniais skydais, sudrėkintos vandeniui. Taip pat reikia imtis priemonių, kad kibirkštys nepatektų ant žemiau esančių degių konstrukcijų, aikštelių ir aukštų. Šie reikalavimai netaikomi vykdomame technologiniame procese tuo metu tiesiogiai naudojamoms medžiagoms.

428. Asmuo, atsakingas už ugnies darbų saugą, turi tikrinti laikiną darbo vietą ne mažiau kaip 4 val. juos baigus.

429. Atliekant ugnies darbus, draudžiama:

429.1. dirbti techniškai netvarkinga įranga ir aparatūra;

429.2. suvirinti, pjauti ar lituoti neseniai nudažytas ir neišdžiūvusias konstrukcijas ir gaminius;

429.3. naudotis tepaluotais, riebaluotais, benzinuotais ar kitais degiais skysčiais suteptais drabužiais ir pirštinėmis;

429.4. suvirinimo kabinose laikyti drabužius ir kitus degius daiktus ar medžiagas;

429.5. remontuoti komunikacijas, aparatus, turinčius slėgio ar elektros įtampos, pripildytus ypač degių, labai degių ir degių skysčių bei toksiškų medžiagų.

430. Atliekant ugnies darbus, laidai ir kabeliai neturi liestis su dujų balionais ir kita įranga.

431. Iš ugnies darbų atlikimo vietų turi būti pašalintos, nuo metalo konstrukcijų ir įrenginių nuvalytos galinčios sprogti ar užsidegti medžiagos, derva, dulkės ir t. t. Draudžiama pradėti ugnies darbus, jei nesiimta priešgaisrinę saugą užtikrinančių priemonių.

432. Aparatai ir kiti įrenginiai, kuriuose bus atliekami ugnies darbai, turi būti sustabdyti ar išjungti, iš jų bei vamzdynų pašalintos galinčios sprogti ar užsidegti medžiagos, atjungti aklėmis nuo veikiančių aparatų ir komunikacijų, išgarinti arba išplauti vandeniui, išvėdinti, iš aparatų ir vamzdynų analizei atlikti paimti oro mėginiai.

433. Ugnies darbų vieta turi būti vėdinama (natūraliai ar veikiant kilnojamajai vėdinimo sistemai).

434. Ugnies darbų zonoje aparato arba vamzdyno viduje pastebėjus degių dujų ar skysčių nuotėkį šie darbai turi būti nedelsiant nutraukti. Jie gali būti vykdomi toliau tik išsiaiškinus ir pašalinus degių dujų ar skysčių nuotėkio priežastis.

435. Kilnojamaisiais acetileno generatoriais leidžiama dirbti tik gerai vėdinamose patalpose. Atstumas nuo suvirinimo vietos iki generatoriaus turi būti ne mažesnis kaip 10 m, o nuo generatoriaus iki deguonies baliono – ne mažesnis kaip 5 m.

436. Baigus darbus, generatoriuje turi būti sunaudotas visas kalcio karbidas. Kalkių dumblas, šalinamas iš generatorių, turi būti iškraunamas į šiam tikslui skirtą vietą, esančią ne arčiau kaip 10 m nuo pastatų.

437. Į ugnies darbų vietą dujų balionai turi būti pristatomi specialiomis priemonėmis.

438. Atstumas nuo degiklių (pagal horizontalę) iki degių dujų ir deguonies balionų turi būti ne mažesnis kaip 5 m.

439. Draudžiama vienoje patalpoje laikyti deguonies ir degių dujų balionus, taip pat kalcio karbidą.

440. Atidarytus būgnus su kalcio karbidu būtina sandariai uždengti vandens nepraleidžiančiais dangčiais su užlenktais kraštais. Dangčio kraštelis turi būti ne žemesnis kaip 50 mm.

441. Acetileno įrenginių patalpose leidžiama laikyti ne daugiau kaip 200 kg kalcio karbido. Atidarytas gali būti tik vienas būgnas.

442. Draudžiama sandėliuoti kalcio karbidą rūsiuose ir nešildomose, drėgnose, nevėdinamose patalpose.

443. Atliekant ugnies darbus dujomis, draudžiama:

443.1. užlaužti, persukti, tarpusavyje keisti ir naudoti ilgesnes kaip 30 m žarnas;

443.2. didinti kalcio karbido kiekį, norint pakelti acetileno generatoriaus dujų slėgį;

443.3. naudotis neveikiančiais, techniškai nesutvarkytais suvirinimo įrangos matavimo prietaisais ir apsauginiais slėgio vožtuvais;

443.4. naudoti nesandarias ir nepatikimai pritvirtintas prie aparatų ir dujų balionų žarnas;

443.5. laikyti balionus horizontalioje padėtyje;

443.6. suvirinimo vietoje (patalpoje) turėti daugiau kaip du komplektus balionų;

443.7. dirbti nesužymėtomis žarnomis.

444. Elektros suvirinimo aparatų kabeliai turi būti techniškai tvarkingi ir patikimai sujungti, pažeistos elektros kabelių vietos – patikimai izoliuotos.

445. Atliekant ugnies darbus rezervuare, būtina:

445.1. rezervuarą, kuriame bus atliekami ugnies darbai, ištuštinti ir aklėmis atjungti nuo visų vamzdynų;

445.2. sudaryti aklių išdėstymo schemą ir ją pridėti prie leidimo atlikti ugnies darbus;

445.3. išvalyti naftos produktų atliekas ir nuosėdas;

445.4. rezervuarą išplauti, išgarinti kaitriuoju garu ir išvėdinti;

445.5. iš rezervuaro paimti oro mėginius;

445.6. pylimo viduje sandariai uždaryti kanalizacijos (nuotekų) šulinius, jų dangčius užpilti ne plonesniu kaip 0,1 m smėlio sluoksniu;

445.7. nutraukti pripildymo operacijas rezervuarų grupėje, esančioje viename pylime;

445.8. nedegiu audeklu uždengti gretimų rezervuarų ir vamzdynų sklendes, vandentiekio, kanalizacijos šulinius ir sklendžių mazgus (kad neužsidegtų naftos produktų garai).

446. Oro mėginiai iš rezervuaro turi būti imami po 2–4 val. ir tik iš apatinės jo dalies. Mėginių poėmio taškai turi būti ne arčiau 2 m nuo atidarytų angų, taip pat 2 m atstumu nuo rezervuaro sienelės ir 0,1 m nuo dugno.

447. Rezervuaruose su pontonu oro mėginiai imami iš oro erdvės virš pontono ir po juo, taip pat iš kiekvieno pontono ertmės.

448. Atliekant ugnies darbus perpylimo estakadose, būtina:

448.1. nutraukti perpylimo operacijas ir sandariai uždaryti visas sklendes;

448.2. iš perpylimo aikštelių arba geležinkelio estakadų pašalinti cisternas;

448.3. pašalinti ypač degių, labai degių ir degių skysčių nuotėkį, nuvalyti perpylimo aikšteles, geležinkelio estakadas, vamzdynų paviršius, kanalizacijos (nuotekų) latakų ir įlajų paviršius;

448.4. sandariai uždaryti pramoninės, lietaus kanalizacijos šulinius, įlajas, esančias 20 m spinduliu nuo darbų vietos, o jų dangčius – užpilti ne plonesniu kaip 0,1 m smėlio sluoksniu.

449. Atlikti ugnies darbus mokslo, gydymo, prekybos paskirties pastatuose galima tik tuo metu, kai juose nėra žmonių.

450. Draudžiama atlikti ugnies darbus remontuojant transporto priemones, kai jų bakuose yra degalų, karteriuose – tepalų, balionuose – dujų.

451. Atstumas nuo suvirinimo vietos iki degių dujų balionų turi būti ne mažesnis kaip 10 m, o nuo deguonies baliono iki degių dujų baliono – ne mažesnis kaip 5 m.

XV. GARAŽŲ PASKIRTIES PASTATAI, TRANSPORTO PRIEMONIŲ TECHNINĖ PRIEŽIŪRA IR STOVĖJIMO AIKŠTELĖS

452. Transporto priemonės patalpose, stovėjimo aikštelėse (nesant garažų) statomos paliekant tarp lengvųjų automobilių ne mažesnę kaip 0,6 m, tarp krovininių automobilių – 0,8 m atstumą.

453. Autotransporto įmonėse, transporto priemonių stovėjimo aikštelėse, turinčiose daugiau kaip 25 transporto priemones, turi būti parengtas ir įmonės vadovo patvirtintas transporto priemonių sustatymo planas ir jų evakavimo tvarka kilus gaisrui.

454. Garažuose draudžiama laikyti krovininius automobilius, pakrautus degių medžiagų.

455. Specialusis transportas, gabenantis ypač degius, labai degius ir degius skysčius bei degias dujas, turi būti statomas atskirose aikštelėse arba boksuose, įrengtuose pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus.

456. Transporto priemonių stovėjimo aikštelėse turi būti ne mažiau kaip 1 lynas arba vilktis (viena keturiasdešimčiai automobilių) automobiliams evakuoti.

457. Garažų teritorijoje gali būti atvirų aikštelių nedideliame transporto priemonių remontui ir techninei priežiūrai. Jose turi būti nedegios dėžės su dangčiais naudotiems kuro ir degalų filtrams, skudurams, šiukšlėms sudėti. Panaudoti naftos produktai turi būti išpilami į metalinius indus ir laikomi tik tam tikslui skirtose vietose. Išlietus ypač degius, labai degius ir degius skysčius būtina užpilti smėliu ar pjuvenomis ir pašalinti į tam skirtą vietą.

458. Transporto priemonėse privalomų gesintuvų skaičius nustatomas pagal šių taisyklių 5 priedą.

459. Individualiame garaže (bokse) galima laikyti ne daugiau kaip 40 l automobilių kuro ir ne daugiau kaip 10 l tepalų. Tokių automobilių kuro kiekį leidžiama laikyti sandariai uždarytoje metalinėje taroje, o tepalus – tam skirtoje sandarioje taroje.

460. Garažuose bei transporto priemonių stovėjimo aikštelėse draudžiama:

460.1. dirbti kalvystės, terminio apdirbimo, suvirinimo, dažymo, medienos apdirbimo darbus, taip pat plauti detales ypač degiais, labai degiais ir degiais skysčiais. Šie darbai turi būti atliekami tik tam tikslui skirtose patalpose arba atvirose aikštelėse;

460.2. laikyti transporto priemones neuždengus dangteliais jų degalų bakų;

460.3. užkrauti vartus ir įvažas arba juos užstatyti transporto priemonėmis;

460.4. pilti degalus į transporto priemonės kuro bakus ir kitas talpyklas;

460.5. laikyti ir eksploatuoti transporto priemones esant netvarkingai kuro ir elektros sistemai;

460.6. įkrauti akumulatorius;

460.7. šildyti variklius atvira ugnimi (deglais, lituojamosiomis lempomis), atliekant remonto ir kitus darbus, pasišviesti atvirais ugnies šaltiniais;

460.8. baigus darbą, palikti tepaluotas medžiagas bei išsiliejusius skysčius;

460.9. sandėliuoti degias medžiagas ir degių dujų balionus.

461. Transporto priemonių apžiūros duobėje turi būti ne mažiau kaip dvi išlipimo vietos.

462. Garažuose ir remonto boksuose, kuriuose yra apžiūrų duobės ir rūšiai, draudžiama laikyti automobilius su dujine įranga.

463. Įrengti vienoje patalpoje agregatų remonto ir akumuliatorių įkrovimo barus draudžiama.

464. Akumuliatorinės baterijos turi būti įkraunamos tam tikslui skirtose vietose. Tose vietose turi būti mechaninė vėdinimo sistema, įrengta vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.

465. Įrenginių, įkraunančių baterijas elektros srove, blokatoriai, sugedus vėdinimo sistemai, turi išsyk atjungti srovę.

466. Atskirose natūraliai vėdinamose patalpose galima įkrauti ne daugiau kaip penkių krovininių vežimėlių jėgos baterijas. Bendroje sprogimo ir gaisro atžvilgiu nepavojingose patalpose galima įkrauti ne daugiau kaip dviejų krovininių vežimėlių jėgos baterijas ir tik esant vėdinimo sistemai, įrengtai virš vežimėlių. Baterijos turi būti įkraunamos tam skirtose ir atitvertose vietose, prie išorinių sienų langų. Ruošti ir laikyti elektrolitą galima tik atskirose patalpose.

467. Ant baterijų įkrovimo stočių durų turi būti užrašas „Įkrovimo stotis“ bei ženklai, draudžiantys naudoti atvirą ugnį.

468. Įkrovimo patalpose draudžiama:

468.1. taisyti akumulatorius ir kitus įrenginius;

468.2. lituoti, pjaustyti, suvirinti bei dirbti kitus darbus, kurių metu susidaro kibirkštys ar naudojama ugnis;

468.3. įkrauti baterijas ir akumulatorius be aptarnaujančio personalo priežiūros ir esant išjungtai vėdinimo sistemai;

468.4. laikyti sugedusius krovininius vežimėlius.

469. Atliekant dujų įrangos remonto darbus, būtina nutraukti visas dujų pildymo operacijas, veikiančią įrangą išjungti, išskyrus siurblių ir kompresorių skyriaus ventiliatorius, kurie turi veikti visą remonto darbų laiką.

470. Akumulatoriai turi būti eksploatuojami ir įkraunami laikantis nustatytų reikalavimų.

471. Panaudoti akumulatoriai turi būti laikomi uždaruose rūgštims ir korozijai atspariuose induose.

XVI. LABORATORIJOS

472. Laboratorių personalas turi būti susipažinęs su naudojamų cheminių medžiagų bei preparatų pavojingumu sprogimo ir gaisro atžvilgiu ir laikytis atitinkamų saugos reikalavimų.

473. Baldai ir įrenginiai laboratorijose turi būti sustatyti taip, kad netrukdytų žmonių evakuacijai.

474. Stalų, stelažų, traukos spintų paviršiai, skirti darbui su pavojingomis cheminėmis medžiagomis ir preparatais, turi būti padengti nedegia medžiaga ir turėti bortelius.

475. Laboratorijose visi darbai, kurių metu gali išsiskirti kenksmingų, gaisro arba sprogimo atžvilgiu pavojingų dujų bei garų, turi būti atliekami techniškai tvarkingose traukos spintose, veikiant vėdinimo sistemai.

476. Nešti didesnės kaip 5 l talpos stiklinius indus su rūgštimis, šarmais ir kitais gailiaisiais skysčiais galima tik specialiose metalinėse arba medinėse dėžėse.

477. Šarminius metalus būtina laikyti vandens neturinčiame žibale arba tepaluose sandariai uždarytame (kad nepatektų oras), storomis sienelėmis inde. Stiklainius su šarminiais metalais būtina dėti į sandariai uždaromas metalines dėžes.

478. Draudžiama naudotis atvira ugnimi dujų nuotėkiui nustatyti vamzdynuose ir prietaisuose.

479. Suslėgtųjų, suskystintųjų ir ištirpintųjų dujų balionus būtina laikyti metalinėse spintose, ne laboratorijose. Spintose turi būti prapjovos arba vėdinimo įrenginiai.

480. Galeninių preparatų ruošimo dirbtuvėse, laboratorijose bei patalpose būtina:

480.1. spirito virimo ir rektifikavimo aparatus, taip pat kompresorius ir karbiuratorinius įrengimus laikyti atskirose patalpose;

480.2. ypač degias, labai degias ir degias skystas medžiagas ir preparatus laikyti tam tikslui pritaikytose patalpose;

480.3. ypač degias ir labai degias skystas medžiagas ir preparatus darbo reikalams tiekti vamzdžiais arba specialia uždaroama tara. Laboratorijoje jų neturi būti daugiau, negu reikia vienai darbo pamainai;

480.4. nenaudoti stiklinių indų benziniams ir karbiuratoriniams įrenginiams ir guminių žarnelių dujoms tiekti į degiklius.

481. Koncentruotų mineralinių rūgščių stikliniame inde su tampriaisiais kamščiais leidžiama laikyti ne daugiau kaip 3 kg. Bromas ir chromo anhidridas turi būti laikomi traukos spintose, stikliniuose induose, įstatytuose į metalinius arba fajansinius įdėklus.

482. Raudonasis fosforas turi būti laikomas sandariai uždarytuose stikliniuose arba metaliniuose induose, vandenilio peroksidas (30% perhidrolis) – tamsiame stikliniame inde su medžio kamščiu, metaliniame konteineryje. Šios medžiagos turi būti laikomos spintoje su neutraliomis druskomis (karbonatais bei sulfatais), toliau nuo lentynų su oksidatoriais, metalų milteliais bei šarminiais metalais.

483. Reagentai (oksidatoriai) turi būti laikomi stikliniuose induose su tampriaisiais arba plastikiniais užsukamais kamščiais. Šie indai turi būti statomi spintose ant atskirų lentynų.

484. Reagentus laboratorijose ir jų sandėliuose būtina laikyti rakinamose spintose. Šių spintų raktus privalo turėti laborantas arba kitas atsakingas darbuotojas.

485. Prieigose prie cheminių medžiagų laikymo vietų turi būti aiškūs užrašai, nurodantys cheminės medžiagos būdingąją savybę: „Ugnis pavojinga“, „Nuodinga“ ir t. t.

486. Visose laboratorijų patalpose vėdinimo sistema turi būti įjungta 5 min. prieš darbą ir išjungta darbą baigus.

487. Draudžiama palikti be priežiūros į elektros tinklą įjungtą aparatūrą ir kitus elektros įrenginius.

488. Ypač degias, labai degias ir degias skystas medžiagas ir preparatus draudžiama pilti į kanalizaciją. Panaudotus skysčius būtina supilti į sandarų indą, o pasibaigus darbo dienai – išnešti iš laboratorijos.

489. Visiems bandymų įrenginiams, nepaisant jų kategorijos (stendiniai, modeliniai, pusegaminiai, bandomieji, gamybiniai), turi būti parengtos ir patvirtintos priešgaisrinės saugos instrukcijos.

490. Bandymų įrenginių patalpose turi būti gaisro gesinimo ir neutralizuojančios priemonės pagal naudojamų medžiagų savybes bei technologinių procesų ypatybes.

XVII. KULTŪROS RENGINIAI

491. Įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas ar asmuo, atsakingas už renginio organizavimą (vakarą, susirinkimą, spektaklį, kino seansą, koncertą ir t. t.), privalo kruopščiai patikrinti patalpų priešgaisrinę būklę: evakuacijos kelius, ryšio priemones, evakuacinį bei avarinį apšvietimą, gaisrinę automatiką, pirmines gaisro gesinimo priemones. Pastebėtus trūkumus būtina pašalinti iki renginio pradžios.

492. Kultūros renginiuose turi budėti asmenys, supažindinti su priešgaisrinės saugos reikalavimais bei žmonių evakuavimo kilus gaisrui tvarka. Vaikų šventėse turi būti budintis personalas. Budintis personalas privalo stebėti, kad renginio metu būtų laikomasi priešgaisrinės saugos reikalavimų.

493. I atsparumo ugniai laipsnio statiniuose masinius renginius galima organizuoti bet kuriame aukšte, II, III atsparumo ugniai laipsnio statiniuose – tik pirmame aukšte. Patalpos, kuriose organizuojami masiniai renginiai, turi atitikti normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus.

494. Patalpose, kuriose organizuojami masiniai renginiai, turi būti ne mažiau kaip du evakuaciniai išėjimai.

495. Kultūros renginių patalpose vientisų kėdžių eilių vietų skaičius, atstumai tarp eilių, išėjimų plotis turi atitikti normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus. Praėjimai, praeigos, išėjimai turi būti išdėstyti taip, kad nesikirstų žmonių srautai.

496. Kultūros renginių patalpose kėdės turi būti sujungtos į eiles arba pritvirtintos prie grindų.

497. Masinių renginių patalpose draudžiama:

497.1. siaurinti takus tarp kėdžių eilių ir pristatyti papildomas kėdes, fotelius, suolus;

497.2. užrakinti duris ir uždaryti langines;

497.3. patalpų sienų, lubų apdailai naudoti medžiagas, neatitinkančias statybos techninių reglamentų reikalavimų;

497.4. naudoti degias dekoracijas, scenos užuolaidas, drapiruotes ir apipavidalinti sceną ypač degiomis, labai degiomis ir degiomis medžiagomis;

497.5. laikyti dekoracijas, inventorių po scena ar pakyla;

497.6. evakuacijos keliuose įrengti veidrodžius, durų imitaciją;

497.7. įleisti į patalpas daugiau žmonių, negu numatyta technologinėje projekto dalyje;

497.8. rūkyti, naudoti atvirą ugnį (fakelus, žvakes, bengališkąsias ugneles, žaislinius pistoletų pyškalus);

497.9. scenos apšvietimo efektams naudoti pavojingas chemines medžiagas ir preparatus.

498. Rengiant Kalėdų ir Naujųjų metų šventes, eglė turi stovėti ant tvirto pagrindo (stovo ar statinės su smėliu), atokiai nuo durų ir netrukdyti išeiti iš patalpos. Eglės šakos turi būti per metrą nuo lubų ir sienų.

499. Eglės iluminacija turi būti įrengta laikantis galiojančių teisės aktų reikalavimų. Girliandų lemputės turi būti ne galingesnės kaip 25 W, laidai – lankstūs, variniai.

500. Pastebėjus bent mažiausią eglės apšvietimo sutrikimą (įkaitusius laidus, dažnai perdegančias lemputes, kibirkštis ir pan.), apšvietimą būtina išjungti.

501. Draudžiama eglės puošti degiomis medžiagomis, žvakutėmis ir bengališkosiomis ugnelėmis.

502. Atrakcionų, pramoginių ir kitų masinių renginių bei religinių apeigų palapinių, namelių ir kitų statinių parinkimo vieta turi būti suderinta su valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcija. Minėtų statinių degios konstrukcijos turi būti padengtos degumą mažinančiomis medžiagomis. Šių objektų atsakingi asmenys privalo turėti tai patvirtinančius dokumentus.

XVIII. GYVENAMIEJI IR KITOS PASKIRTIES PASTATAI

503. Gyvenamųjų namų, garažų, sodų teritorijose turi būti:

503.1. reguliariai, ne rečiau kaip kartą per metus, patikrinta teritorijos priešgaisrinė būklė, priešgaisrinis vandentiekis ir tikrinimo rezultatai surašyti į atitinkamos formos aktą;

503.2. prižiūrimi gyvenamųjų namų, garažų, sodų teritorijoje esantys keliai, laiku nuvalytas sniegas nuo privažiavimo kelių ir skersgatvių, privažiavimo kelių prie vandens telkinių ir gaisrinių hidrantų;

503.3. kontroliuojama, kad gyvenamųjų namų, garažų, sodų teritorijoje nuolat būtų švaru, iš jos reguliariai būtų šalinamos šiukšlės ir kitos degios atliekos.

504. Sodų teritorijoje turi būti garso signalai, kurie įspėtų apie kilusį gaisrą, veikiantis telefono ryšys. Prie pagrindinio įvažiavimo į teritoriją turi būti įrengta sodų sklypų, kelių ir vandens telkinių, gaisrinių hidrantų išdėstymo schema.

505. Daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose draudžiama:

505.1. užkalti, užgriozdinti ar užkrauti įvairiomis medžiagomis ir įrenginiais balkonus, lodžijas, liukus, angas ir kitus evakuacinius išėjimus, skirtus žmonėms patekti į gretimas namo sekcijas bei aukštus;

505.2. įstiklinti arba užmūryti oro zonas nuo dūmų apsaugotose laiptinėse;

505.3. rakinti aukštų holų, bendro naudojimo koridorių ir evakuacinių laiptinių duris, išskyrus duris, turinčias stacionarų atrakinimo iš vidaus įrenginį;

505.4. gadinti arba ardyti esamus gaisrinės automatikos ir vidaus priešgaisrinio vandentiekio įrenginius;

505.5. rūsiuose įrengtuose sandėliuose laikyti suslėgtųjų dujų balionus, ypač degius, labai degius ir degius skysčius, sprogstamąsias medžiagas;

505.6. rūsiuose naudoti atvirą ugnį;

505.7. savavališkai rūsiuose įrengti sandėlius, užtverti rūsio patalpas ir praėjimus.

506. Kiekvienoje sodyboje turi būti pristatomosios kopėčios, siekiančios statinio stogą, o ant stogo rekomenduojama įrengti kopėčias, siekiančias stogo kraigą.

507. Šašlykines, kepsnines, buitines krosneles naudoti leidžiama ne arčiau kaip 6 m nuo statinių ir kitų degių daiktų ar medžiagų. Naudoti atvirą ugnį gyvenamųjų namų balkonuose, lodžijose draudžiama.

508. Sodybos tipo gyvenamuosiuose namuose, sodo namuose (vasarnamiuose), butuose leidžiama laikyti ne daugiau kaip 5 l ypač degių, labai degių ir degių skysčių specialiai tam skirtoje taroje.

509. Gyvenamųjų patalpų savininkai bei nuomininkai privalo:

509.1. naudotis tik techniškai tvarkingais elektros, šildymo prietaisais, instaliacija, tinkamai juos eksploatuoti;

509.2. atsargiai elgtis su ugnimi, buitinais dujų prietaisais, buitinės chemijos gaminiais, laku, dažais ir kitomis medžiagomis;

509.3. vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

510. Gyvenamųjų patalpų valdytojai ir naudotojai gali patys prijungti arba pakeisti suskystintų dujų balionus tik susipažinę su buitinio suskystintų dujų baliono eksploatavimo taisyklėmis, kuriose nurodomos pagrindinės jo transportavimo, keitimo, laikymo ir eksploatavimo sąlygos.

XIX. ŽEMĖS ŪKIO OBJEKTAI

511. Fermose, paukštidėse ir kitose gyvulių ir paukščių laikymo patalpų tambūruose bei koridoriuose laikyti pašarus, šiaudus, žemės ūkio techniką, padargus ir pan. draudžiama. Žiemą būtina nuolat valyti sniegą, kad patalpų vartai ir durys lengvai atsidarytų.

512. Patalpas, kuriose laikomi gyvuliai, galima šildyti tik oru. Paukščių, žindomų galvijų ir paršelių skyrius leidžiama šildyti elektros kaitinimo lempomis.

513. Fermose stambieji raguočiai turi būti rišami taip, kad būtų galima greitai juos paleisti kilus gaisrui.

514. Vienos pašarų stirtos pagrindo plotas turi būti ne didesnis kaip 200 m². Tarp atskirų stirtų turi būti ne mažesni kaip 30 m tarpai. Tarpuose tarp stirtų turi būti ne siauresnė kaip 4 m arimo juosta.

515. Atstumas nuo lauke laikomų pašarų ir šiaudų kūgio iki elektros tiekimo oro linijos turi būti ne mažesnis kaip 15 m, iki kelių – 20 m.

516. Traktoriai, kita žemės ūkio technika turi turėti tvarkingus kibirkščių gesiklius ir pirminių gaisro gesinimo priemonių.

517. Ant biterių, transporterių, kimštuvų, rinktuvų, mazgų, velenų ir kitų kombaino dalių užsivyniojusius šiaudus būtina šalinti ir nuo jų valyti susikaupusias dulkes. Kombainų ir kitų mašinų vidaus degimo variklių, neturinčių gaubtuvų, išmetimo kolektorius būtina uždengti metaliniais skydeliais per visą jų ilgį ir iš šono.

518. Transportui išvažiuoti iš pašarų saugyklų galima tik apžiūrėjus transporto priemonės laikymo vietą ir pašalinus šieno šapus nuo važiuoklės ir išmetimo vamzdžio.

519. Elektros ventiliatorių oro įsiurbimo angos turi būti uždengtos tinklu, kad į jas nepatektų pašalinių daiktų ir medžiagų.

520. Elektros ventiliatorių paleidimo elektros įranga turi būti įrengta ant nedegaus pagrindo arba ant atskiros atramos ne arčiau kaip per 5 m nuo statinio. Įvadinis komutavimo aparatas turi turėti užrakinimo įtaisą.

521. Palikti be priežiūros veikiančius elektros ventiliatorius draudžiama.

522. Pašarų saugykloje baigus pašarų džiovinimo ir krovimo darbus, elektros srovė turi būti išjungta, o saugyklos vartai – užrakinti.

523. Laikiniai naudojamų pašarų krovimo mechanizmų elektros maitinimo kabelius būtina tvirtinti ant atramų ne žemiau kaip 2,5 m nuo žemės paviršiaus.

524. Šieno krovimo mechanizmai bei elektros ventiliatoriai turi būti techniškai tvarkingi ir uždengti, kad ant besisukančių jų dalių neapsivyniotų šienas.

525. Saugyklose pašarai turi būti sukrauti taip, kad būtų palikti ne siauresni už vartų plotį tarpai transportui įvažiuoti.

526. Pašarų saugyklose būtina periodiškai matuoti šieno kaitimo temperatūrą: pirmąsias 20 dienų pradėjus krauti šieną, temperatūra turi būti matuojama kasdien. Temperatūrą rekomenduojama matuoti kiekviename prėse ne mažiau kaip 4-iose vietose. Jeigu šienas nekaista, tai kitas 20 dienų temperatūra turi būti matuojama kartą per savaitę. Baigus šieno dirbtinį džiovinimą, temperatūra turi būti matuojama dar 3 savaites. Temperatūros matavimo rezultatai turi būti registruojami žurnale.

527. Nuo galinčių užsidegti pastato konstrukcijų kilnojamosios grūdų ir sėklų džiovyklos turi būti statomos ne arčiau kaip 15 m.

528. Veikiant džiovyklai, būtina kontroliuoti grūdų ir sėklų temperatūrą. Mėginiai turi būti imami kas 2 valandas. Grūdams įkaitus virš nustatytos ribos, būtina sumažinti šilumnešio temperatūrą. Užsidegus grūdams, agregatą būtina sustabdyti, iškrauti grūdus ir juos atvėsinti.

529. Džiovyklos krovimo mechanizmus būtina reguliariai valyti.

530. Džiovyklose džiovinant susmulkintą žolę, būtina nuolat kontroliuoti darbo procesą. Pastebėjus, kad produktas dega džiovinimo būgne, būtina užgesinti ugnį, o likusius produktus – sukrauti ne į bendrą sandėlį, bet į atskirą saugią vietą ir juos stebėti ne mažiau kaip 48 valandas.

531. Pagaminta produkcija, kad atvėstų, turi būti laikoma atskirame sandėlyje ne trumpiau kaip 48 valandas.

532. Žolės miltai turi būti laikomi maišuose, atskirame sandėlyje arba patalpoje, izoliuotoje nuo kitų priešgaisrinėmis sienomis. Patalpas būtina vėdinti.

533. Maišai su žolės miltais turi būti kraunami į ne aukštesnes kaip 2 m rietuves po du maišus eilėje. Tarpai tarp eilių turi būti ne siauresni kaip 1 m, o pasieniais – 0,8 m.

534. Transporto priemonės, įvažiuojančios į linų, kanapių ir kitų techninių augalų apdirbimo punktų teritoriją, turi turėti kibirkščių gesiklius. Nuo stirtų ir pašiūrių sustoti jos turi ne arčiau kaip 5 m, o traktoriai – 10 m. Transporto priemonės turi būti statomos taip, kad jų išmetimo vamzdžiai būtų nukreipti į priešingą pusę nuo minėtų statinių.

535. Stacionarios džiovyklos, naudojamos linams ir kanapėms džiovinti, turi atitikti šiuos reikalavimus:

535.1. krosnies skliautas ir pakuros bei ciklono sienelės iš vidaus turi būti išklotos degtomis plytomis. Krosnis turi būti techniškai tvarkinga;

535.2. ortakiai iš išorės turi būti apsaugoti 50 mm storio šiluminės izoliacijos sluoksniu. Ortakių sujungimo vietose turi būti nedegūs tarpikliai;

535.3. ventiliatoriaus šilumnešio temperatūros matavimo prietaisai turi veikti;

535.4. požeminio skirstomojo kanalo pradžioje turi būti įrengtas kibirkščių gesiklis;

535.5. kanalų sienelės turi būti iš plytų ir viršuje perdengtos gelžbetoninėmis plokštėmis arba kitomis K0 gaisrinio pavojingumo klasės konstrukcijomis.

536. Krosnys linų stiebelsams džiovinti turi būti įrengtos taip, kad kibirkštys nepatektų į patalpos vidų. Jaujose ir džiovyklose virš krosnių įrengti ardėlius linams, kanapėms ir kitiems techniniams augalams draudžiama. Atstumas nuo krosnies iki sienų degių konstrukcijų ir ardėlių turi būti ne mažesnis kaip 1 m. Ardėliai iš krosnies pusės turi būti su aptvarais, siekiančiais perdangą.

537. Džiovyklose ir jaujose būtina laikytis šių reikalavimų:

537.1. šilumnešio temperatūra džiovinant linų stiebelius turi būti ne aukštesnė kaip 80°C, o džiovinant linų galvenas – ne aukštesnė kaip 50°C;

537.2. darbo pamainai pasibaigus, išvalyti pelenus iš pakuros, nuosėdų kamerų, ciklono, kibirkščių gesiklių ir maišymo kameros;

537.3. reguliariai valyti dūmtraukius;

537.4. prieš kraunant džiovinti šiaudelius, iš latakų ir džiovinimo kamerų išvalyti prikritusius šiaudelius bei kitas atliekas;

537.5. sukrovus linų šiaudelius į jaują, pašalinti nukritusius ir nukarusius nuo ardelių stiebelius, kruopščiai nuvalyti šiaudelius nuo krosnies sienų ir grindų.

538. Linų į džiovyklą reikia atsivežti tiek, kiek vienu metu galima džiovinti. Krauti linus patalpų viduje ir prie pastato draudžiama.

XX. DURPYNŲ PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI

539. Prie miško esančiu durpyno teritorijos pakraščiu turi būti įrengtas 75 m pločio priešgaisrinis ruožas, kuriame turi būti iškirsti spygliuočiai medžiai, pomiškis, išvalytas trakas ir pašalintos medienos atliekos. Ruožo vidiniu pakraščiu nuo gamybinių laukų pusės turi būti iškastas griovys, kurio dugnas siektų gruntą, arba gaisrams kilti palankiu laikotarpiu (pavasariį ištirpus sniegui ir iki prasidedant lietingiems rudens orams ar iškritus sniegui) jame nuolat būtų vandens. Griovio išoriniu pakraščiu turi būti įrengtas kelias bei pervažos per griovį gaisriniais automobiliams važiuoti.

540. Durpyne kas 20 m turi būti iškasti bareliniai grioveliai, jungiantys kas 500 m vandens surenkamuosius kanalus. Vandens atsargos, skirtos gaisrams gesinti, kaupiamos vandens surenkamuosiuose kanaluose. Šiuose kanaluose turi būti įrengtos vandenį sulaikančios užtvartos (šliuzai), kurios užtikrina ne mažesnę kaip 0,6–0,8 m vandens lygį.

541. Durpyno teritorijoje turi būti įrengti ne mažesni kaip 1000 m³ talpos vandens priešgaisriniai rezervuarai, išdėstyti ne didesniu kaip 500 m atstumu vienas nuo kito. Prie jų turi būti įrengti kieto pagrindo (sutankinto grunto) privažiavimo keliai ir 12x12 m transporto priemonių stovėjimo aikštelės.

542. Gaisrams kilti palankiu laikotarpiu durpyne turi būti paskirtas budėtojas, mokantis dirbti su gaisrine ir kita gaisrams gesinti pritaikyta įranga.

543. Tarp durpių kasimo plotų ir gyvenviečių, esančių arčiau kaip per 1 km, turi būti įrengtas 200 m pločio priešgaisrinis ruožas.

544. Durpyno teritorijoje draudžiama rūkyti, išskyrus tam tikslui įrengtas vietas. Tai turi nurodyti matomose vietose pastatyti ženklai „Rūkyti draudžiama“.

545. Durpyne draudžiama kurti laužus, deginti žolę ar samaną. Iškirstus krūmus ir išrautus kelmus privaloma pašalinti iš durpyno.

546. Eksploatuojamo durpyno teritorijoje turi būti įrengti stebėjimo apžvalgos bokšteliai, pranešimo apie gaisrą įrenginiai (sirena, varpas ar pan.), techniškai tvarkingas telefono ryšys.

547. Gamybės ir pramonės paskirties pastatų, esančių arčiau kaip per 1 km nuo durpyno, kaminuose turi būti įrengti kibirkščių gesikliai.

548. Apie durpyno teritorijoje esančius statinius ar įrenginius turi būti įrengta 1,5 m pločio mineralizuota juosta (juosta, kurioje iki mineralinio dirvožemio sluoksnio pašalintos degiosios medžiagos) arba 2 m gylio ir ne siauresnis kaip 0,5 m (apačioje) pločio griovys, iškastas iki vandens arba grunto.

549. Elektros pastočių, esančių durpyne, teritorija turi būti aptverta tvora, 20 m ruože nuo jos turi būti iškirsti medžiai ir krūmai. Pastotės turi būti statomos ant sausmių arba ant ploniausio durpių klodo, supylus ne plonesnę kaip 0,2 m šlako, žvyro ar žemių sluoksnį.

550. Įmonės, įstaigos, organizacijos, kurioms priklauso per durpyną nutiestos elektros ir telefono ryšio linijos, privalo kasmet iki gaisrams kilti palankaus laikotarpio pradžios 10 m spinduliu išvalyti iš šių linijų trasų ir apsaugos zonų šiukšles, iškirsti ir pašalinti medžius bei krūmus.

551. Vidaus degimo variklius turinčias transporto priemones vairuojantys asmenys durpyne privalo:

- 551.1. dirbti tik su techniškai tvarkingu transporto priemonės varikliu ir kibirkščių gesikliu;
- 551.2. nuolat valyti durpių dulkes nuo variklio ir išmetimo vamzdžio;
- 551.3. nedelsiant šalinti pastebėtus gaisro židinius, atsiradusius nuo pravažiavusios transporto priemonės;
- 551.4. turėti kibirą, kastuvą ir gesintuvą, turintį ne mažiau kaip 6 kg gesinimo medžiagos.
552. Draudžiama durpyne išpilti kurą ar tepalą, o jį netyčia išliejus, tą vietą būtina užberti sausu smėliu ar žemėmis.
553. 30 m pločio ruožas abipus geležinkelio ir 10 m pločio ruožas abipus plento, artėjant gaisrams kilti palankiam laikotarpiui, turi būti gerai išvalytas, pašalintos šiukšlės, medžių ir krūmų kirtimo liekanos.
554. Durpyne eksploatuojamuose šilumvežiuose ir garvežiuose turi būti įrengti kibirkščių gesikliai.
555. Durpyno teritorijoje durpes galima krauti ne arčiau kaip 30 m nuo priešgaisrinio ruožo.
556. Durpių laikymo aikštelės turi būti tvarkingos ir švarios. Jų neturi plauti grunto ir poplūdžio vandenys, galintys nutekėti už aikštelės (sandėlio) ribų. Aikštelę draudžiama kloti asfaltu ar medžio danga.
557. Durpių sandėlius draudžiama rengti ant šiluminių tinklų (garotiekių, karšto vandens vamzdžių ir kt.) dujotiekių ir naftotiekių, ant elektros kabelių tunelių, po elektros perdavimo linijomis apsauginės zonos ribose.
558. Skirtingų rūšių durpes būtina krauti į atskiras rietuves.
559. Durpių rietuvės aukštis neturi viršyti 3 m, pagrindo ilgis – 80 m, o plotis – 15 m. Rietuvės turi būti kraunamos poromis, paliekant 4 m tarpą, o tarpai tarp gretimų porų turi būti ne siauresni kaip 20 m.
560. Kraunant durpes, būtina atidžiai stebėti, kad į rietuves nepatektų medienos atliekų, popieriaus, šieno, skudurų ir kitų organinių medžiagų.
561. Durpių temperatūrą rietuvėse būtina nuolat kontroliuoti. Temperatūrai pakilus aukščiau kaip 60°C, atsiradusią galimo savaiminio įkaitimo židinio vietą būtina suplūkti arba pašalinti įkaitusias durpes ir nedelsiant ją užpilti šviežiomis durpėmis ir kruopščiai jas suplūkti.
562. Pastebėjus savaiminio įkaitimo židinius, durpes draudžiama gabenti ir priimti į sandėlius.
563. Eksploatuojamame durpyne turi būti reikiamas gaisro gesinimo priemonių kiekis (11 priedas).

XXI. CIVILINĖS PIROTECHNIKOS PRIEMONĖS

564. Šiame skyriuje išdėstyti pagrindiniai civilinių pirotechnikos priemonių (toliau – pirotechnikos priemonės) laikymo, gabenimo, pakrovimo, iškrovimo, pardavimo, naudojimo priešgaisrinės saugos reikalavimai. Šie reikalavimai taikomi tik toms pirotechnikos priemonėms, kurių apyvartą reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymas (Žin., 2004, Nr. 53-1790).
565. Pirotechnikos priemonių sandėliai pagal laikomų pirotechnikos priemonių pirotechninio mišinio kiekį skirstomi į atskirai stovinčius, įrengtus kitos paskirties pastatuose ir įrengtus specializuotose parduotuvėse. Pirotechnikos priemonės laikyti leidžiama ir kilnojamuose sandėliuose (konteineriuose, specialiuose automobiliuose, jų priekabose).
566. Pirotechnikos priemonių sandėliai turi būti įrengti pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus. Draudžiama pirotechnikos priemonių sandėlius įrengti kultūros, mokslo, gydymo įstaigose, viešbučių, poilsio paskirties pastatuose, gyvenamuosiuose pastatuose ir jų rūsiuose bei kituose pastatuose, pavojinguose priešgaisrinės saugos atžvilgiu.
567. Specializuotose parduotuvėse įrengtuose sandėliuose laikomų pirotechnikos priemonių bendras pirotechninio mišinio kiekis neturi viršyti 60 kg.
568. Pirotechnikos priemonių sandėliai, kuriuose laikomų pirotechnikos priemonių bendras pirotechninio mišinio kiekis viršija 60 kg, turi būti įrengti tik vienaaukščiuose statiniuose.

569. Pirotechnikos priemonės, kurių bendras pirotechninio mišinio kiekis viršija 1000 kg, turi būti laikomos atskirai stovinčiuose vienaaukščiuose statiniuose.

570. Maksimalus leistinas sandėliuose laikyti pirotechnikos priemonių pirotechninio mišinio kiekis nustatomas, atlikus objekto pavojaus ir rizikos analizę. Pirotechnikos priemonių sandėlių, kuriuose laikomų pirotechnikos priemonių bendras pirotechninio mišinio kiekis viršija 1000 kg, tūriniai, planiniai ir inžineriniai sprendimai turi atitikti A_{sg} pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijos patalpoms keliamus reikalavimus.

Jei pagal teisės aktų reikalavimus objekto pavojaus ir rizikos analizę atlikti nereikalaujama, maksimalus leistinas sandėliuose laikyti pirotechnikos priemonių pirotechninio mišinio kiekis nustatomas pagal galimo sprogimo poveikį žmonių sveikatai ar gyvybei, turtui ir aplinkai.

571. Sandėlyje laikyti didesnį nei leistina pirotechnikos priemonių pirotechninio mišinio kiekį draudžiama.

572. Sandėlio vieta, atsižvelgiant į objekto pavojaus ir rizikos analizę, turi būti parenkama taip, kad greta esantys statiniai būtų apsaugoti nuo gaisro plitimo ir smūgio bangos sprogimo metu.

573. Specializuotose parduotuvėse pirotechnikos priemonių sandėliai turi būti įrengti atskirose patalpose, turinčiose išėjimą tiesiai į lauką, atitvertose pirmo tipo priešgaisrinėmis pertvaromis ir antro tipo priešgaisrinėmis perdangomis.

574. Laikinoje pirotechnikos priemonių prekybos vietoje turi būti ne mažesnės kaip 4 kg talpos gesintuvas ir nedegus audeklas.

575. Pirotechnikos priemonių sandėliuose, neatsižvelgiant į patalpos plotą, pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimus turi būti sumontuota automatinė gaisrinė signalizacija.

576. Sandėlių grindys turi būti iš ne žemesnės kaip $A1_{FL}$ degumo klasės statybos produktų ir nesukeliančios kibirkščių.

577. Sandėliuose pirotechnikos priemonės turi būti apsaugotos nuo tiesioginių saulės spindulių poveikio.

578. Sandėlių stelažų lentynos turi būti iš ne žemesnės kaip A1 degumo klasės statybos produktų, tvarkingos ir neperkrautos. Stelažo aukštis turi būti ne didesnis kaip 4 m.

579. Sandėliuose praeigų tarp stelažų plotis turi būti ne siauresnis kaip 1,2 m, o tarp sienų labiausiai išsikišančių konstrukcijų ir stelažų – ne siauresnis kaip 0,8 m. Skersinės praeigos tarp stelažų turi būti įrengiamos kas 40 m.

580. Rietuvių, kuriose laikomos pirotechnikos priemonių pakuotės, aukštis turi būti ne didesnis kaip 2,5 m, o plotis – ne didesnis kaip 5 m. Tarpai tarp rietuvių turi būti ne mažesni kaip 1,5 m. Skersinės, ne siauresnės kaip 0,8 m, praeigos tarp rietuvių turi būti įrengiamos kas 6 m.

581. Kiekviename sandėlyje ant išėjimo durų turi būti iškabinta pirotechnikos priemonių sandėliavimo schema, kurioje turi būti nurodytas maksimalus leistinas laikyti pirotechnikos priemonių ir pirotechninio mišinio kiekis bei informacija apie priemones, kurias galima naudoti užsidegus laikomoms pirotechnikos priemonėms gesinti.

582. Pirotechnikos priemonių sandėliuose turi būti įrengtas tik natūralus vėdinimas.

583. Sandėliuoti pirotechnikos priemones kartu su kitomis ypač degiomis, labai degiomis ir degiomis medžiagomis ir preparatais draudžiama.

584. Pirotechnikos priemonės turi būti laikomos ne arčiau kaip 1 m nuo šildymo ir elektros prietaisų.

585. Draudžiama prekiauti pirotechnikos priemonėmis parduotuvių, prekybos centrų evakuacijos keliuose, tambūruose, koridoriuose, vestibuliuose, laiptinėse, išėjimų zonose.

586. Prekybos kioskuose, paviljonuose, parduotuvėse ir prekybos centruose, įrengtose laikinose prekybos vietose, leidžiama prekiauti tik I ir II klasės pirotechnikos priemonėmis. Bendras jų kiekis vienoje prekybos vietoje turi būti ne didesnis kaip 30 kg, o pirotechninio mišinio kiekis – ne didesnis kaip 6 kg.

587. Specializuotų parduotuvių prekybos salėse leidžiama laikyti ne daugiau kaip 100 kg pirotechnikos priemonių, kurių bendras sudėtinio pirotechninio mišinio kiekis ne didesnis kaip 20 kg.

588. Parduotuvių ne darbo metu laikinose prekybos vietose pirotechnikos priemonės turi būti laikomos nedegiose spintose arba tam pritaikytose patalpose.

589. III ir IV klasės pirotechnikos priemonės parduodamos tik specializuotose parduotuvėse arba pirotechnikos priemonių sandėliuose prekybai įrengtose patalpose.

590. Prekiaujant pirotechnikos priemonėmis būtina laikytis šių reikalavimų:

590.1. kiekvienoje pirotechnikos priemonės pakuotėje turi būti tiekėjo parengta saugaus naudojimosi instrukcija lietuvių kalba. Pirotechnikos priemonės panaudojimo būdas gali būti pavaizduotas grafiškai;

590.2. pirotechnikos priemonės parduoti pažeistoje pakuotėje draudžiama;

590.3. rūkyti, naudoti atvirą ugnį, uždegti ir bandyti pirotechnikos priemonės prekybos vietoje griežtai draudžiama;

590.4. prekiauti pirotechnikos priemonėmis savitarnos būdu draudžiama.

591. Pirotechnikos priemonės turi būti gabenamos laikantis pavojingų krovinių gabenimo taisyklių.

592. Gabenti pirotechnikos priemonės techniškai netvarkinga transporto priemone draudžiama. Transporto priemonėje, gabenančioje pirotechnikos priemonės, neturi būti pašalinių daiktų ar kitos produkcijos. Dėžės su pirotechnikos priemonėmis transporto priemonėje turi būti patikimai pritvirtintos.

593. Draudžiama transporto priemonės su pirotechnikos priemonėmis palikti stovėti gyvenamosiose vietovėse, šalia gaisro ar sprogimo atžvilgiu pavojingų objektų.

594. Perkraunamas pirotechnikos priemonės draudžiama mėtyti, vartyti, daužyti vieną į kitą bei į kitus daiktus.

595. Naudoti pirotechnikos priemonės leidžiama tik griežtai laikantis gamintojo instrukcijos reikalavimų.

596. Naudoti pirotechnikos priemonės masinių renginių metu patalpose leidžiama tik rašytiniu įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo ir Vyriausiosios valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcijos ar valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcijos sutikimu. Masinio renginio organizatoriai privalo ne vėliau kaip prieš penkias dienas atitinkamai Vyriausiajai valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcijai ar valstybinės priešgaisrinės priežiūros inspekcijai pateikti dokumentus apie naudojamas pirotechnikos priemonės (pirotechninio mišinio kiekį, naudojimo būdą, instrukcijas, nustatančias atliekamų darbų saugą).

597. Renginio organizatoriai privalo užtikrinti pirotechnikos priemonių paleidimo aikštelėje esančių žmonių saugą: kiekvieną kartą numatyti gaisro ar sprogimo pavojaus zonos ribas, neįleisti į šią zoną pašalinių asmenų, pasirūpinti, kad būtų naudojami tik tinkamai veikiantys pirotechnikos priemonių paleidimo įrenginiai, o žiūrovai būtų už gaisro ar sprogimo pavojaus zonos ribų.

XXII. GAISRO GESINIMO ĮRENGINIAI IR PRIEMONĖS

598. Įmonės, įstaigos, organizacijos teritorijoje ar šalia jos esančios aikštelės ir keliai, skirti gaisriniais automobiliams privažiuoti prie vandens šaltinio (gaisrinių rezervuarų, hidrantų, upės, tvenkinio ir kt.), turi būti laisvi ir tvarkingi.

599. Gaisrui gesinti skirtus vandens rezervuarus ir kitus vandens šaltinius būtina nuolat valyti (šalinti šiukšles, dumblą ir kitus pašalinius daiktus).

600. Gaisrui gesinti naudojamuose vandens telkiniuose turi būti pakankamai vandens, kad jį lengvai galėtų paimti gaisriniai automobiliai.

601. Gaisrinių rezervuarų, hidrantų, vandens šaltinių vietos ir privažiavimo prie jų keliai turi būti pažymėti specialiomis rodyklėmis (ženklais), o ant jų – nurodyta rezervuaro talpa. Rodyklės (ženklai) tamsiu paros metu turi būti apšviestos arba užrašai ant jų – fluorescenciniai.

602. Gaisriniai hidrantai turi būti tvarkingi, jų šulinių dangčiai turi lengvai atsidaryti bet kuriuo metų laiku.

603. Draudžiama užstatyti privažiavimo kelius prie gaisrinių hidrantų. Transporto priemonių stovėjimo aikštelėse įrengti gaisriniai hidrantai turi turėti specialius įrenginius, kurie neleistų jų užstatyti transporto priemonėmis, arba jose įrengiami antžeminiai hidrantai.

604. Kartą per šešis mėnesius būtina patikrinti gaisrinių hidrantų, hidrantų kolonelių techninę būklę (paleisti vandenį), o patikros rezultatus – surašyti į tam tikslui skirtą žurnalą arba atitinkamos formos aktą.

605. Žiemą gaisriniai hidrantai turi būti apšiltinami, o nuo šulinių dangčių – valomas ledas ir sniegas.

606. Prie gaisrinių hidrantų, rezervuarų ir kitų vandens šaltinių, kurių vanduo skirtas elektros stotims ir pastotėms gesinti, esantys žemikliai turi būti techniškai tvarkingi ir įrengti taip, kad būtų galima greitai ir lengvai prie jų prisijungti. Jų įžeminimo varža turi būti tikrinama ne rečiau kaip kartą per metus.

607. Vandentiekio tinkluose, prie kurių jungiama priešgaisrinė įranga, turi būti užtikrintas reikiamas slėgis. Jei atjungiama dalis vandentiekio ar sumažinamas vandens slėgis jame, būtina tai pranešti priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai.

608. Vandentiekio tinklas turi būti techniškai sutvarkytas. Vidaus priešgaisrinį vandentiekį būtina kartą per metus patikrinti: perplauti – nuleisti vandenį iš kiekvieno gaisrinio čiaupo, įsitikinti, ar jie neužrūdiję, sugedusius gaisrinius čiaupus suremontuoti ar pakeisti naujais, gaisrines žarnas perkantuoti, hidrauliškai išbandyti, patikrinti elektrifikuotų sklendžių ir gaisrinių siurblių veikimą. Patikros rezultatai turi būti surašyti į tam tikslui skirtą žurnalą (12 priedas).

609. Nešildomuose statiniuose šaltuoju metų laiku vidaus priešgaisrinio vandentiekio tinklai turi būti be vandens, o prie gaisrinių čiaupų rodykle ar užrašu turi būti nurodyta sklendės, kurią atidarius vanduo bus tiekiamas į tinklą, vieta. Elektrifikuotos sklendės nuotolinis valdymas turi būti įrengtas prie kiekvieno gaisrinio čiaupo.

610. Vidaus priešgaisrinio vandentiekio gaisriniai čiaapai turi būti su žarnomis ir švirkštais, kurie turi būti laikomi spintelėse. Gaisrinės žarnos turi būti sausos, susuktos į dvigubą ritę ir prijungtos prie čiaupų ir švirkštų. Gaisrinių čiaupų spintelės turi būti tvarkingos, lengvai atidaromos, ant durelių – aiškiai pažymėtas raidžių indeksas „GČ“ arba grafinis ženklas, jo eilės ir priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos telefono numeris. Priėjimų prie gaisrinių čiaupų vietos turi būti laisvos ir neužkrautos. Gaisrinių čiaupų ir gaisrinių žarnų prijungimo galvutės turi atitikti galiojančio standarto reikalavimus.

611. Vandentiekio bokštas turi būti tvarkingas ir pritaikytas gaisrinei technikai paimti vandenį.

612. Draudžiama pirminės gaisro gesinimo priemonės ir inventorių naudoti ne pagal paskirtį.

613. Siurblinės patalpoje matomoje vietoje turi būti pakabinta bendra priešgaisrinio vandentiekio ir siurblių prijungimo schema.

614. Gaisrinė technika (gaisriniai automobiliai, motosiurbliai) ir priešgaisrinė įranga, pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti prižiūrimos ir nuolat parengtos darbui.

615. Gesintuvų, kitos priešgaisrinės įrangos paleidimo įtaisai turi būti užplombuoti.

616. Įmonėse, įstaigose, organizacijose turi būti įrengti specialūs priešgaisriniai skydai, stendai, spintos pirminėms gaisro gesinimo priemonėms sudėti. Ant skydų ir stendų turi būti kompaktiškai sukabinti gesintuvai, kastuvai, laužtuvai, kobiniai, kirviai, kibirai, nedegus audeklo gabalas, dėžėje – supiltas smėlis arba sorbentas (5 priedas).

617. Priešgaisriniai skydai įmonės, įstaigos, organizacijos teritorijoje turi būti įrengti taip, kad būtų patogų greitai pasinaudoti juose esančiomis gesinimo priemonėmis.

618. Stendai ir priešgaisriniai skydai turi būti statomi matomose ir patogiose priėjimo vietose, kuo arčiau išėjimų.

619. Statinės turi būti nuolat pripildytos vandens, prie jų laikomi kibirai (išskyrus šaltąjį metų laiką).

620. Smėlis dėžėje turi būti persijotas ir sausas.

621. Nedegus audeklas turi būti laikomas futliaruose.

622. Gesintuvo tipas parenkamas ir jų skaičius nustatomas pagal 5 priedą.

623. Patalpose, kuriose yra įrengta automatinė gaisro gesinimo sistema, gesintuvų skaičių galima sumažinti 50%.

624. Objekte turi būti pakabinti užrašai (ženklai), nurodantys gesintuvų laikymo vietą. Tiek patalpoje, tiek lauke gesintuvų laikymo vietą nurodantys užrašai turi būti gerai matomi, įrengti 2 – 2,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus.

625. Gesintuvo korpusas turi būti nudažytas raudonai, o jo ženklavimas turi atitikti LST P 1447:1997 arba lygiaverčio Europos standarto ar kito Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių standartizacijos institucijų patvirtinto normatyvinio dokumento reikalavimus.

626. Gesintuvai, juose esančių gesinimo medžiagų kiekis ir kokybė tikrinami ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Gesintuvų korpusai turi būti hidrauliškai bandomi ne rečiau kaip kartą per penkerius metus. Draudžiama naudoti gesintuvus, kurių gesinimo medžiagos galiojimo laikas yra pasibaigęs.

627. Gesintuvai turi būti:

627.1. laikomi lengvai prieinamose ir matomose vietose, apsaugotose nuo tiesioginių saulės spindulių poveikio, ne arčiau kaip per 1 m nuo šildymo prietaisų;

627.2. kabinami ne aukščiau kaip per 1,5 m nuo grindų iki gesintuvo apačios ir taip, kad atidarytos patalpos durys netrukdytų jo paimti;

627.3. statomi gaisrinių čiaupų spintelėse arba prie jų, priešgaisriniuose skyduose arba ant grindų, laikomi specialiose spintelėse, dėžėse ar stovuose;

627.4. laikomi taip, kad matytųsi užrašai.

628. Gesintuvai, esantys lauke arba nešildomoje patalpoje ir neskirti eksploatuoti esant žemai temperatūrai, šalčių metu turi būti pernešami į šildomas patalpas. Gesintuvų vietoje turi būti paliekamas gaisrinės saugos ženklas „Gesintuvas“ ir aiškiai nurodoma jų laikymo vieta.

PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS INSTRUKCIJA

Priešgaisrinės saugos instrukciją, suderintą su valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnais, tvirtina įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas. Joje turi būti nurodyti šie priešgaisrinės saugos reikalavimai:

1. teritorijos, statinių ir evakuacijos kelių priežiūros;
  2. atskirų gamybos procesų, kurių metu priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimai gali sukelti gaisrą;
  3. sproginimo ir gaisro atžvilgiu pavojingų medžiagų laikymo ir transportavimo;
  4. rūkymo vietų ir vietų, skirtų suvirinimo ir kitiems darbams, kai naudojama atvira ugnis;
  5. degių medžiagų surinkimo, šalinimo iš patalpų ir specialiųjų drabužių naudojimo;
  6. kontrolinių matavimo prietaisų (termometrų, manometrų ir t. t.) pavojingų ribų, kurias peržengus gali kilti gaisras ar sproginimas;
  7. elektros šildymo prietaisų ir šildymo įrenginių eksploatavimo;
  8. patalpų uždarymo pasibaigus darbui;
  9. valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui: priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų iškvietimo, žmonių ir turto evakavimo, technologinio proceso (įrenginių) avarinio stabdymo veiksmų eiliškumo, elektros prietaisų ir vėdinimo sistemos išjungimo, priešgaisrinės įrangos panaudojimo gaisrui gesinti.
-

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ IR DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS

Valstybės tarnautojų ir darbuotojų veiksmų kilus gaisrui planas (toliau – planas) turi būti parengtas įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, kurioje dirba arba nuolat būna daugiau kaip šimtas žmonių. Planą, suderintą su valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnais, tvirtina įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas. Šiam planui išmokti įmonėje, įstaigoje, organizacijoje ne rečiau kaip kartą per metus turi būti rengiamos pratybos.

Plane būtina numatyti:

1. pagalbą priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai renkantis trumpiausią kelią prie gaisro židinio, gesinimui reikalingo vandens telkinio ir t. t.;
  2. elektros energijos išjungimą (išskyrus priešgaisrinės apsaugos sistemas), transportavimo įrenginių ir agregatų sustabdymą, įvairių komunikacijų uždarymą, vėdinimo sistemų išjungimą degančiose ir šalia jų esančiose patalpose ir kitus veiksmus, kuriais bus siekiama sustabdyti gaisro plitimą;
  3. automatinių gaisro gesinimo sistemų (dūmų šalinimo, žmonių informavimo) patikrinimą;
  4. žmonių, gesinančių gaisrą, apsaugą nuo galimų užgriuvimų, apsinuodijimų ir t. t.;
  5. žmonių evakavimą iš gaisro zonos, materialinių vertybių apsaugą ir evakavimą;
  6. žinybinių priešgaisrinių pajėgų, savanoriškosios ugniagesių formuotės (jei tokios yra) veiksmų tvarką, gesinimo priemonių ir technikos panaudojimą;
  7. personalo, dirbančio įmonėje, įstaigoje, organizacijoje skirtingomis sąlygomis (darbo ir poilsio dienomis, žiemos periodu ir t. t.), veiksmų variantus.
-

Bendrujų priešgaisrinės saugos taisyklių
3 priedas**(Įvadinių (bendrų) priešgaisrinių saugos instruktavimų registracijos žurnalo formos
pavyzdys)****ĮVADINIŲ (BENDRŲ) PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS INSTRUKTAVIMŲ
REGISTRACIJOS ŽURNALAS**

Eil. Nr.	Instruktavimo data	Instruktuojamo asmens vardas, pavardė	Instruktuojamo asmens pareigos	Instruktuojančio asmens pareigos, vardas, pavardė	Parašai	
					instruktavusio asmens	išklausiusio instruktavimą asmens
1	2	3	4	5	6	7

PASTABA. Žurnalo forma gali būti papildyta kitomis reikalingomis skiltimis.

Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių
4 priedas

(Priešgaisrinių saugos instruktavimų darbo vietoje registracijos žurnalo formos pavyzdys)

**PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS INSTRUKTAVIMŲ DARBO VIETOJE REGISTRACIJOS
ŽURNALAS**

Data	Instruktuojamo asmens vardas, pavardė	Instruktuojamo asmens pareigos	Instrukcijos Nr.
1	2	3	4

Instruktavimo pavadinimas	Instruktuojančio asmens pareigos vardas, pavardė	Parašai	
		instruktuojančio asmens	instruktuojamo asmens
5	6	7	8

PASTABA. Žurnalo forma gali būti papildyta kitomis reikalingomis skiltimis.

GESINTUVŲ IR GAISRINIO INVENTORIAUS PARINKIMAS

1. Nešiojamieji gesintuvai turi atitikti LST EN 3 standartų serijos arba lygiaverčio Europos standarto ar kito Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių standartizacijos institucijų patvirtinto normatyvinio dokumento reikalavimus.

2. Gaisrų klasių žymėjimas turi atitikti LST EN 2:1996 „Gaisrų klasifikavimas“ arba lygiavertį Europos standartą ar kitą Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių standartizacijos institucijų patvirtintą normatyvinį dokumentą:

2.1. A klasė – kietųjų (dažniausiai organinių) medžiagų gaisrai, kai degimas vyksta susidarant įkaitusioms anglims;

2.2. B klasė – skystųjų arba galinčių suskystėti kietųjų medžiagų gaisrai;

2.3. C klasė – dujų gaisrai;

2.4. D klasė – metalų gaisrai.

3. Gesintuvų tipas ir skaičius nustatomas atsižvelgiant į galimo gaisro klasę, gesinimo priemonių tinkamumą gaisrui gesinti, efektyvumą pagal LST EN 3 standartų serijos arba lygiaverčio Europos standarto ar kito Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių standartizacijos institucijų patvirtinto normatyvinio dokumento reikalavimus, reikalavimus, maksimalų gesinimo plotą, patalpose ar įrenginiuose naudojamų medžiagų savybes, taip pat patalpų pavojingumo gaisro ir sprogo atžvilgiu kategoriją, jose naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes.

4. Technologinių įrenginių apsaugai gesintuvų turi būti tiek, kiek jų numatyta pagal technologinius reikalavimus.

5. Kilus gaisrui, kurį galima priskirti įvairioms klasėms, pirmenybė turi būti teikiama universaliam gesintuvui.

6. Jei patalpoje yra elektros įrenginių, turinčių įtampas, tai ne mažiau kaip 50 % jose esančių gesintuvų turi būti tinkami elektros įrenginiams gesinti neišjungus įtampas.

7. Įsigyjant gesintuvus, kurie bus laikomi kompiuterinės technikos, telefono stočių, muziejų, archyvų ir kitose panašiose patalpose, būtina atsižvelgti į galimą gesinimo medžiagos poveikį saugomiems įrenginiams, gaminiams ir medžiagoms.

8. Patalpose gesintuvai turi būti išdėstyti tolygiai.

9. Visuomeninių, taip pat A_{sg}, B_{sg} ir C_g pavojingumo sprogo ir gaisro atžvilgiu kategorijų patalpų turinčių pastatų, kuriuose aukšto plotas didesnis kaip 50 m², kiekviename aukšte turi būti ne mažiau kaip du gesintuvai.

10. Gesintuvų skaičius parenkamas taip:

10.1. nustatoma galimo gaisro klasė, atsižvelgiant į naudojamų ir laikomų medžiagų fizikines bei chemines savybes;

10.2. parenkamas gesintuvas su atitinkama gesinimo medžiaga (1 lentelė);

10.3. apskaičiuojamas nešiojamųjų gesintuvų skaičius (2 lentelė);

10.4. apskaičiuojamas vežiojamųjų gesintuvų skaičius (3 lentelė).

11. Jei patalpos plotas yra mažesnis už skaičiuojamąjį, gesintuvų skaičius apskaičiuojamas proporcingai tam plotui.

12. Jei patalpos plotas mažesnis kaip 50 m² (išskyrus gamybines ir sandėlių, taip pat techninės paskirties patalpas), gesintuvus galima statyti bendro naudojimo koridoriuose ir vestibuluose. Gesintuvų skaičius nustatomas pagal bendrą visų patalpų plotą.

13. Nenurodytais atvejais gesintuvų skaičius nustatomas, atsižvelgiant į panašios paskirties patalpas ir konkrečias sąlygas.

14. Objekto teritorijoje pirminėms gaisro gesinimo priemonėms laikyti turi būti įrengti specialūs skydai ar stendai. Juose turi būti laikomi: 2 gesintuvai, 2 kibirai, smėlio dėžė ir kastuvai, audeklas, 2 laužtuvai, 2 kirviai. Skydai ir stendai turi būti įrengti lengvai prieinamose ir gerai

matomose vietose, netoli nuo išėjimų iš patalpų. 5000 m² teritorijoje turi būti įrengtas vienas skydas. Prie skydo ar stendo turi būti įrengta smėlio dėžė. Jei teritorijoje yra medinių ar karkasinių pastatų, skyduose turi būti po du kobinius.

15. Nedegūs audeklai turi būti ne mažesnio kaip 1,5x1,5 m dydžio. Jie skirti gesinti nedidelių užsidegimų vietoms, taip pat tokioms medžiagoms, kurios be oro nedega. Ypač degių, labai degių ir degių skysčių naudojimo ir laikymo vietose (degalinėse, perpumpavimo stotyse, didesnėse kaip 50 vietų transporto priemonių stovėjimo aikštelėse) audeklai turi būti ne mažesni kaip 2,0x1,5 m dydžio.

16. Vandens talpyklos turi būti ne mažesnės kaip 200 l talpos, prie jų turi būti kibirai vandeniui semti. Talpyklos turi būti statomos teritorijoje, kurioje nėra priešgaisrinio vandentiekio.

17. Dėžės su smėliu arba sorbentu talpa turi būti ne mažesnė kaip 0,3 m³, o prie jos - kastuvai. Dėžės su smėliu arba sorbentu turi būti įrengiamos galimo ypatingai degių, labai degių ir degių skysčių nuotėkio vietose. Smėlio dėžė turi būti įrengiama taip, kad į ją nepatektų krituliai ir būtų patogus kasti smėlį. Įvairios talpos indai ir inventoriai dažomas raudonai.

1 lentelė

Gaisro klasė	Ugnį gesinanti medžiaga					
	Vanduo	Milteliai				
		ABC tipo	BC tipo	D tipo		
A	+	+	-	++	-	-
B	-	++	+	++	++	-
C	-	-	+	++	++	-
D	-	-	-	-	-	++

Sutartiniai ženklai:

++ veiksmingiausia

+ veiksminga

– ne tokia veiksminga

PASTABOS:

1. Naudojant kitokio tipo gesinimo medžiagą, būtina atsižvelgti į jos gesinimo savybes ir gamintojo standartą, taip pat į techninių sąlygų reikalavimus.

2. Elektros įrenginius, turinčius įtampos (iki 1000 V), veiksmingiausia gesinti dujų ir miltelių ABC klasės gesintuvais.

3. Gaisrus muziejuose, archyvuose, kompiuterinės technikos ir kituose panašiuose pastatuose ir patalpose veiksmingiausia gesinti dujų ir miltelių ABC klasės gesintuvais.

2 lentelė

Nešiojamųjų gesintuvų skaičiaus nustatymas

Eil. Nr.	Gesintuvų laikymo vieta	Skaičiuojamasis matavimo vienetas	Minimalus gesinimo medžiagos kiekis gesintuvuose (miltelių ar angliarūgštės – kilogramais, vandens ar putokšlio – vandens mišinio – litrais)		
			2 kg (l)	4 kg (l)	6 kg (l)
1.	Gamybos ir sandėliavimo paskirties patalpos, kurioms nustatytos šios pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijos:				
1.1.	A _{sg} , B _{sg}	100 m ²	-	-	2 ¹
1.2.	C _g	400 m ²	-	3	2
1.3.	D _g	600 m ²	-	2	1
1.4.	E _g	800 m ²	-	2	1
2.	Visuomeninės paskirties patalpos	200 m ²	4	3	2
3.	Medžiagų laikymas po stoginėmis ir atvirose				

	aikštelėse:				
3.1.	kietų degių medžiagų	400 m ²	-	2	1
3.2.	ypatingai degių, labai degių ir degių skystų medžiagų bei dujų	400 m ²	-	4 ¹	3 ¹
4.	Transporto priemonių stovėjimo aikštelės:				
4.1.	lengvųjų automobilių	50 vietų	-	3 ¹	2 ¹
4.2.	krovinių automobilių, autobusų	25 vietų	-	3 ¹	2 ¹
5.	Degalinės	2 kolonėlės	-	-	2 ¹
6.	Statybos:				
6.1.	statomų pastatų viduje	1000 m ²	-	3	2
6.2.	pastoliai (pagal aukštus)	20 m	-	1	-
7.	Ugnies darbų vietos	1 vieta	2 ¹	1 ¹	-
8.	Transporto priemonės:				
8.1.	lengvieji automobiliai ir automobiliai, kuriuose yra ne daugiau kaip 8 sėdimos vietos keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui	1 vnt.	1 ¹	-	-
8.2.	autobusai, kuriuose yra daugiau kaip 8 sėdimos vietos keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui, bet ne daugiau kaip 16 sėdimų vietų keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui	1 vnt.	1	-	-
8.3.	autobusai, kuriuose yra daugiau kaip 16 sėdimų vietų keleiviams ir 1 sėdima vieta vairuotojui	1 vnt.	-	2	-
8.4.	krovininiai automobiliai, kurių bendroji masė ne didesnė kaip 3,5 t	1 vnt.	1	-	-
8.5.	krovininiai automobiliai, kurių bendroji masė didesnė kaip 3,5 t	1 vnt.	-	1	-
8.6.	kombainai	1 vnt.	-	2 ¹	-
8.7.	kita žemės ūkio technika	1 vnt.	2	1	-
9.	Individualūs lengvųjų automobilių garažai (boksai)	1 vieta	-	1	-
10.	Individualūs gyvenamosios paskirties pastatai	150 m ²	2	1	-

Sutartiniai ženklai:

¹ – privalomas nedegus audeklas;

² – leidžiama turėti gesintuvą, turintį 1 kg (l) gesinimo medžiagos.

PASTABOS:

1. Gesintuvai turi būti išdėstomi tolygiai.
2. Jūrų, geležinkelio ir oro transporto priemonėse gesintuvų turi būti tiek, kiek jų numatyta pagal techninės eksploatacijos taisyklių reikalavimus.
3. Nustatant gesintuvų skaičių konkrečiai vietai būtina išsirinkti tik vieną iš 2 lentelės 4, 5 ir 6 skiltyse nurodytų normatyvų.
4. Transporto priemonėse gesintuvai turi būti patikimai pritvirtinti lengvai pasiekiamose vietose.
5. Pavienėje ir kombinuotoje transporto priemonėje, gabenančioje pavojingus krovinius, turi būti vienas 6 kg ir vienas 2 kg miltelių turintys gesintuvai.
6. Pirotechnikos priemonių paleidimo aikštelėje turi būti ne mažiau kaip 6 kg gesinimo medžiagos turintis gesintuvas ir nedegus audeklas.
7. Patalpose įrengtose rūkymo vietose turi būti ne mažiau kaip 2 kg gesinimo medžiagos turintis gesintuvas.
8. Ugnies darbų atlikimo vietoje turi būti gaisro gesinimo priemonių (gesintuvas arba dėžė su smėliu ir kastuvu, kibirai su vandeniu ir pan.).

3 lentelė

Vežiojamųjų gesintuvų skaičiaus nustatymas

Eil. Nr.	Gesintuvų laikymo vieta	Skaičiuojamasis matavimo vienetas	Minimalus gesinimo medžiagos kiekis gesintuvuose (miltelių ar angliarūgštės – kilogramais, vandens ar putokšlio – vandens mišinio – litrais)	
			20–25 kg (l)	40 ir daugiau kg (l)
1.	Gamybos ir sandėliavimo paskirties patalpos, kurioms nustatytos šios pavojingumo sprogimo ir gaisro atžvilgiu kategorijos:			
1.1.	A _{sg} ir B _{sg} (didesnės kaip 400 m ²)	800 m ²	2	1
1.2.	C _g (didesnės kaip 600 m ² , kuriose laikomi degūs skysčiai arba besilydančios kietos medžiagos)	1200 m ²	2	1
2.	Teatrų ir koncertų salių scenos (žiūrovų skaičius vienu metu – daugiau kaip 800 žmonių)	1 scena	2	1
3.	Transporto priemonių stovėjimo aikštelės:			
3.1.	lengvųjų automobilių	100 vietų	1	-
3.2.	krovininių automobilių, autobusų	50 vietų	2	1
4.	Ypač degių, labai degių ir degių skysčių bei dujų laikymo vietos po stoginėmis ir atvirose aikštelėse	1500 m ²	2	1
5.	Degalinės	1 degalinė	1	-

PASTABOS:

1. Nustatant gesintuvų skaičių konkrečiai vietai būtina išsirinkti tik vieną iš 3 lentelės 4 ir 5 skiltyse nurodytų normatyvų.

2. Lėktuvų stovėjimo aikštelėje turi būti vienas 20–25 kg (l) ir vienas 80–100 kg (l) gesinimo medžiagos turintys gesintuvai.

PAGRINDINIAI ŽMONIŲ EVAKUACIJOS PLANO REIKALAVIMAI

1. Žmonių evakuacijos planas turi būti pakabintas gerai matomoje vietoje kiekvieno pastato visuose aukštuose (išskyrus gyvenamuosius namus), kai pastatuose nuolat ar laikinai būna daugiau kaip 100 žmonių, taip pat neatsižvelgiant į žmonių skaičių mokslo paskirties pastatuose: vaikų darželiuose, lopšeliuose, bendrojo lavinimo, profesinėse ir aukštosiose mokyklose; gydymo paskirties pastatuose – ligoninėse, sanatorijose, medicininės priežiūros įstaigų slaugos namuose; viešbučių paskirties pastatuose. Žmonių evakuacijos planas, jo simboliai ir tekstas turi būti matomi iš ne mažesnio kaip 1 m atstumo.

2. Aukšto žmonių evakuacijos plane būtina nurodyti: laiptines, lifthus ir liftų holus, kambarius, balkonus, išorines kopėčias, taip pat laiptinių, liftų holų ir evakuacijos keliuose esančias duris.

3. Kiekvieno viešbučio, motelio, senelių prieglaudos kambario matomoje vietoje turi būti pakabintas žmonių evakuacijos planas ir priešgaisrinės saugos reikalavimų atmintinė, kurioje būtų nurodyta, kaip elgtis kilus gaisrui. Kiekvienos patalpos žmonių evakuacijos plane turi būti užrašas „Jūsų kambarys...“.

4. Pagrindinis evakuacijos kelias žmonių evakuacijos plane turi būti pažymėtas ištisine linija, atsarginis – punktyru. Šios linijos turi būti žalios spalvos ir dukart storesnės už aukšto žmonių evakuacijos plano linijas. Pagrindinį evakuacijos kelią aukšto žmonių evakuacijos plane būtina nurodyti per laiptines, apsaugotas nuo dūmų, taip pat laiptines, vedančias į I pastato aukštą. Kai laiptinės vienodai apsaugotos nuo dūmų ir ugnies, pagrindinis evakuacijos kelias yra iki artimiausios laiptinės. Linijos, rodančios evakuacijos kelią, turi būti nubrėžtos iš kambario iki išėjimo į laiptinę arba kitą saugią vietą.

5. Aukšto žmonių evakuacijos plane simboliais turi būti pažymėta: žmonių evakuacijos plano vietos, rankinių gaisrinių signalizatorių mygtukai, gaisriniai čiaupai, gaisrininių siurblių (elektrifikuotų sklendžių) įjungimo mygtukai, gesintuvai, stacionarių gesinimo ir dūmų šalinimo įrenginių rankinio paleidimo mygtukai, elektros skydeliai, telefonai. Simboliai turi būti ryškūs ir gerai matomi.

6. Aukšto žmonių evakuacijos plane simbolius būtina aiškiai iššifruoti.

7. Su žmonių evakuacijos planu turi būti supažindinti visi valstybės tarnautojai ir darbuotojai. Pakartotinai turi būti supažindinama kiekvienais metais.

8. Žmonių evakuacijos planą privalo patvirtinti įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas.

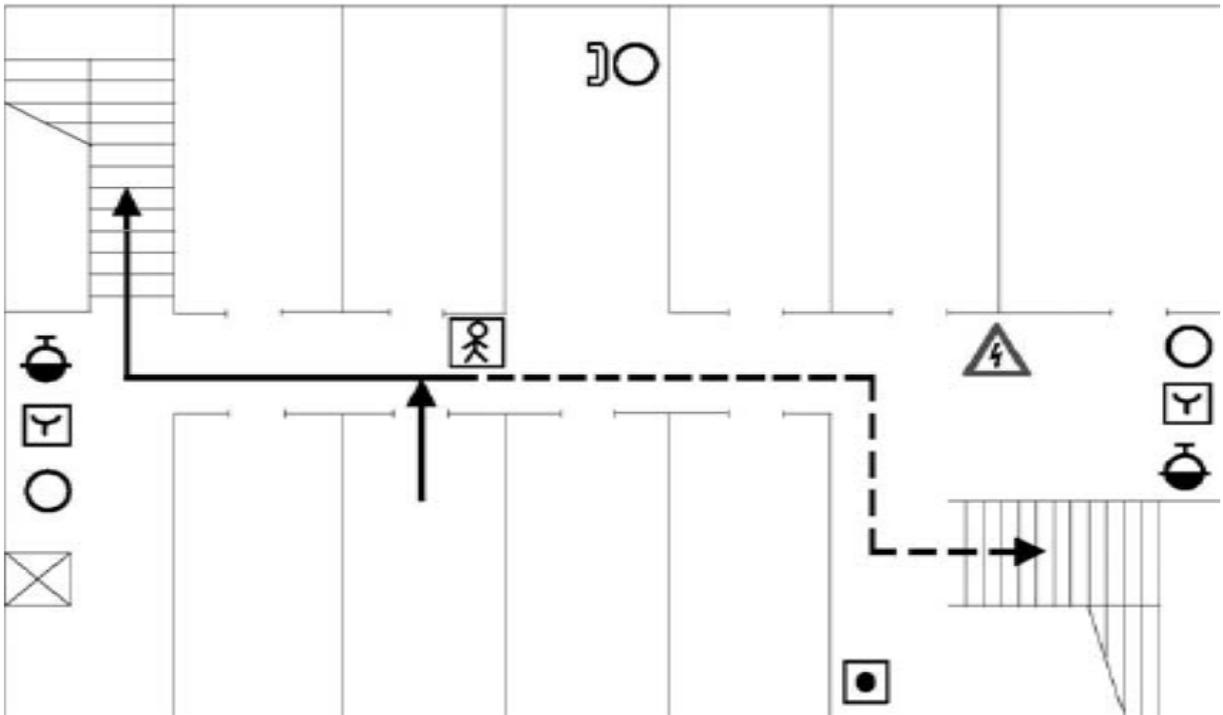
9. Žmonių evakuacijos plano sutartiniai ženklai pateikti lentelėje.

ŽENKLAS	REIŠMĖ	KONTŪRO SPALVA	FONO SPALVA
	GESINTUVAS	RAUDONA	BALTA
	GAISRINIS ČIAUPAS	RAUDONA	BALTA/RAUDONA
	ELEKTROS SKYDELIS	JUODA	GELTONA
	TELEFONAS	MĖLYNA	
	GAISRINĖS SIGNALIZACIJOS MYGTUKAS	RAUDONA	BALTA
	GAISRINIO SIURBLIO (ELEKTRIFIKUOTOS SKLENDĖS) ĮJUNGIMO MYGTUKAS	RAUDONA	BALTA

	PAGRINDINIS EVAKUACIJOS KELIAS	ŽALIA	
	ATSARGINIS EVAKUACIJOS KELIAS	ŽALIA	
	JŪS ESATE ČIA (PLANO VIETA)	ŽALIA	BALTA

(Evakuacijos iš N aukšto M kambario plano pavyzdys)

Evakuacijos planas iš N aukšto M kambario

PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS REIKALAVIMŲ ATMINTINĖ

Gerbiamieji svečiai!

Prašome laikytis priešgaisrinės saugos taisyklių:

nejunkite kambaryje elektrinių šildymo prietaisų (virdulių, lygintuvų, vandens šildytuvų), išeidami iš kambario išjunkite televizorių, radijo imtuvą, kondicionierių, apšvietimo lempas. Primename, kad pavojinga uždegti toršerus ir stalines lempas degiomis medžiagomis. Tikimės, kad Jūs nerūkysite lovoje ir nepalikssite neužgesintų cigarečių. Tai pavojinga. Draudžiama į lifto kabiną neštis neužgesintą cigaretę. Prašome nemėtyti cigarečių ir nuorūkų į dėžes popieriams, tam tikslui naudokitės peleninėmis. Nesineškite į kambarį ir jame nelaikykite medžiagų, galinčių sukelti gaisrą. Susipažinkite su žmonių evakuacijos planu. Pasistenkite gerai įsiminti vietas, pro kurias galima išeiti, ir laiptinių išdėstymą.

Kilus gaisrui Jūsų kambaryje:

nedelsdami praneškite apie jį priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai telefono ryšio numeriu..... (nurodyti telefono ryšio numerį, skirtą priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai iškviešti), jeigu degimo židinio negalite nuslopinti savo jėgomis, išeikite iš kambario ir uždarykite duris, jų nerakindami; būtinai praneškite apie gaisrą koridoriaus budėtojui arba kitam administracijos darbuotojui; pasitraukite iš pavojingos zonos ir veikite pagal administracijos arba priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnų nurodymus.

Kilus gaisrui ne Jūsų kambaryje:

nedelsdami praneškite apie jį priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai telefono ryšio numeriu..... (nurodyti telefono ryšio numerį, skirtą priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai iškviešti), išeikite iš savo kambario tada, kai uždarysite langus ir duris; jeigu koridoriai ir laiptinės uždūmintos ir pasitraukti iš patalpų negalima, pasilikite savo kambaryje ir plačiai atverkite langus. Sandariai uždarytos durys gali ilgam apsaugoti nuo pavojingos temperatūros. Kad neapsinuodytumėte dūmais, uždenkite plyšius ir vėdinimo sistemos kanalus vandenyje sudrėkintais rankšluosčiais arba patalyne; pasistenkite telefonu pranešti administracijai savo buvimo vietą; atvykus į įvykio vietą ugniagesiams, priekite prie lango ir šaukitės pagalbos; evakuojantis nerekomenduojama naudotis liftu; apsisaugoti galima pasislėpus balkone ar lodžijoje. Išėję į balkoną, būtinai sandariai uždarykite duris.

Administracija

Bendrujų priešgaisrinės saugos taisyklių
8 priedas

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ LAIKYMAS

Grupės pavadinimas	Grupės Nr.	Medžiagos pavadinimas	Grupės, su kuria galima laikyti, Nr.
1	2	3	4
Ypač degūs ir labai degūs skysčiai	1.	Acetonas, lakas, skiediklis Nr. 648, RS-1	1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12
	2.	Spiritas, akmens anglis, derva, Nr. 649, Nr. 651, RS-2	
Nuodingi ypač degūs ir labai degūs skysčiai	3.	Etilo spiritas	3
	4.	Metilo spiritas	4
	5.	Etilo celozolvas	5, 6
	6.	Etilenglikolis	5, 6
Nitrilai	7.	Nitroemalis, nitrolakas, nitrogruntas	1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Degūs skysčiai	8.	Emalis, gruntas, antifrizas, stabdžių skystis	1, 2, 7, 8, 9, 10, 11, 12
	9.	Natūrali alyva	
	10.	Glicerinas, alyva, tepalas, drėkiklis	
	11.	Monoetanolio aminos	
	12.	Smulkus baliklis, dažai, glaistas	
Suslėgtos ir suskystintos dujos	13.	Inertinės ir nedegios dujos: argonas, neonas, azotas, anglies dioksidas	13, 14, 15
	14.	Degios ir sprogios dujos: metanas, vandenilis, etilenas	13, 14
	15.	Dujos palaikančios degimą: oras, deguonis	13, 15
	16.	Nuodingos dujos: sieros trioksidas	16
	17.	Degios, nuodingos, sprogios dujos	17
Ypač degios ir labai degios kietos medžiagos	18.	Kalcio karbidas	18
	19.	Siera	19
	20.	Aliuminio pudra	20
	21.	Savaime užsidegančios medžiagos: aktyvios anglis, sulfatinė anglis	21, 35, 36
	22.	Medžiagos, su oru sudarančios sprogius mišinius	
Oksiduojančios medžiagos	23.	Chlorkalkės, kalcio hipochloritas	23
	24.	Kalio permanganatas	24
	25.	Nuodingosios medžiagos oksidatoriai: chromo oksidas ir kt.	25
	26.	Natrio ir kalio salietra	26
	27.	Amonio salietra	27
	28.	Vandenilio peroksidas	28
Nuodingos medžiagos	29.	Kristalinis fenolis, bario chloridas, boraksas	29
Mineralinės rūgštys	30.	Druskos, fluoro vandenilio rūgštis, pirofosforo rūgštis	30
	31.	Sieros rūgštis	31
	32.	Azoto rūgštis	32
Šarmai	33.	Skysti šarmai: natrio ir ličio, kalio ir ličio elektrolitai	33, 34
	34.	Sausi šarmai: kaustinė soda	33, 34, 35
Bendroji chemija	35.	Geležies chloro druskos: kalcinuotoji soda, natrio fluoridas, kalcio chloridas	21, 22, 34, 35, 36
	36.	Sausi dažai: dažiklis, pigmentas (su oru sudaro sprogius mišinius)	21, 22, 35, 36

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ GAISRŲ GESINIMO MEDŽIAGOS IR PRIEMONĖS

1. Vanduo kompaktinėmis čiurkšlėmis naudojamas kietoms degiosioms cheminėms medžiagoms gesinti, sunkiems naftos produktams ir vandens uždangoms sudaryti, kai reikia atskirti netoli gaisro židinio esančius objektus.

2. Vandens kompaktinėmis čiurkšlėmis negalima gesinti labai degių skysčių: benzino, žibalo, benzeno, acetono, eterio, mineralinių alyvų, cheminių medžiagų, kurios lengvesnės už vandenį, taip pat salietros, kalcio karbido, žemės šarminių metalų, magnio lydinių.

3. Išpurslinta vandens srove gesinamos kietos cheminės medžiagos, taip pat sunkesni už vandenį labai degūs ir degūs skysčiai.

4. Vandeniui su vilgikliais (0,5–2 % vilgiklio) gesinamos cheminės medžiagos, kurios blogai drėksta. Tam tikslui naudojami vilgikliai: sulfonatas, sulfonoliai, putokšlis PO-1 ir kt.

5. Vandens garai naudojami uždaroje patalpose naftos produktams ir kitiems degiems skysčiams gesinti. Vandens garai veikia kaip inertinės dujos. Oras, kuriame yra 30 % vandens garų, nepalaiko degimo.

6. Putomis, pagamintomis iš sulfonatų, gesinami naftos produktai ir kietos degiosios cheminės medžiagos, o putomis, pagamintomis iš PO – hidrofiliniai skysčiai (spiritas, acetonas ir kt.).

7. Suskystintas anglies dioksidas (CO₂), arba angliarūgštė, naudojami gesintuvuose ir stacionariuose įrenginiuose. Dujiniu anglies dioksidu gesinama ugnis uždaroje patalpose bei neišjungti iš elektros tinklo įrenginiai. Anglies dioksidu negalima gesinti degančių metalų.

Anglies dioksidu gesinami ypač degūs, labai degūs ir degūs skysčiai bei dulkės. Gesinant anglies dioksidu uždaroje patalpose reikia būti su dujokauke arba tiekti dujas iš kitos patalpos pro duris ar kitą angą.

8. Inertinėmis dujomis – azotu ir argonu gesinamas kalis ir natrias. Argonas efektyviai gesina skystą litį.

9. Halonai (halogeninti angliavandeniliai, taip pat vadinami freonais arba chladonais) naudojami gesintuvuose, stacionariuose gesinimo įrenginiuose. Halonai efektyviai gesina organinių medžiagų (naftos produktų, tirpiklių) gaisrus, kur kas silpniau – vandenilį, amoniaką ir kt. medžiagas. Halonais negalima gesinti šarminių ir žemės šarminių metalų, metalo organinių junginių. Halonai priklauso ozono sluoksnį ardančioms medžiagoms, dėl to juos leidžiama naudoti tik tais atvejais, kai kitos gesinimo priemonės yra neveiksmingos.

10. Milteliais gesinami šarminiai ir žemės šarminiai metalai, naftos produktai. Milteliai gerai neutralizuoja liepsną, tačiau neužgesina labai įkaitusių, smilkstančių daiktų.

11. Smėliu gesinami nedideli gaisrai tais atvejais, kai negalima naudoti vandens. Ypač degių ar labai degių cheminių medžiagų sandėlyje smėlio dėžės talpa turi būti 1 m³, kituose – 0,5 m³.

(Leidimo atlikti ugnies darbus formos pavyzdys)

TVIRTINU

Įmonės, įstaigos, organizacijos vadovas

_____
(parašas)_____
(vardas, pavardė)**LEIDIMAS ATLIKTI UGNIES DARBUS**

200 ____ Nr ____

1. Įmonė, įstaiga, organizacija _____

2. Darbo vieta _____

3. Darbo apibūdinimas _____

4. Asmuo, atsakingas už vietos paruošimą ugnies darbams _____

5. Asmuo, atsakingas už ugnies darbų atlikimą _____

6. Veiksmai ir jų eilės tvarka ruošiantis atlikti ir atliekant ugnies darbus

6.1. ruošiantis atlikti ugnies darbus:

6.2. atliekant ugnies darbus:

7. Darbų vykdytojai ir įrašai apie instruktavimą:

Eil. Nr.	Vardas ir pavardė	Profesija	Instruktuojamų asmenų parašai	Instruktuojančio asmens parašas

8. Oro analizės rezultatai:

Data	Laikas	Mėginių paėmimo tvarka	Koncentracija	Darbus atlikti leidžiama arba neleidžiama	Analizę atlikusio asmens parašas

9. Veiksmai, numatyti 6.1 punkte, atlikti _____

_____
(asmens, atsakingo už vietos paruošimą ugnies darbams, parašas)

10. Vieta ugnies darbams paruošta _____

(asmens, atsakingo už ugnies darbų atlikimą, parašas)

Asmuo, atsakingas už paruošimą atlikti ugnies darbus _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Asmuo, atsakingas už ugnies darbų atlikimą _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Asmuo, atsakingas įmonėje, įstaigoje
organizacijoje už priešgaisrinę saugą _____
(parašas) (vardas, pavardė)

DURPYNŲ GAISRO GESINIMO PRIEMONIŲ PARINKIMAS

Gaisrinė technika	Durpyno plotas (ha)					
	iki 100	100–300	300–400	400–600	600–800	daugiau kaip 800
vikšrinis traktorius su pritaikyta priešgaisrine įranga ir inventoriumi	-	1	1	1	1	1
gaisrinis agregatas*	-	1	1	1	2	2
prikabinamoji vandens cisterna (>4 m ³)	1	1	1	2	2	3
siurbliai** ir pan.	4	8	12	16	18	18
nešiojamieji motosiurbliai***, kurių našumas 500 l/min ir daugiau	1	1	2	2	3	3

Sutartiniai ženklai:

* gaisrinis automobilis arba ratinis traktorius su siurbliu (traktoriuje turi būti 20 m ilgio gaisrinė žarna ir švirkštas);

** siurbliai jungiami prie traktorių, dirbančių durpių gamyboje;

*** į komplektą turi įeiti 20 m ilgio 5 gaisrinės žarnos ir švirkštas.

PASTABOS:

1. Durpių įmonės teritorijoje turi būti pirminių gaisro gesinimo priemonių. Kiekvienoje 50 ha ploto dalyje turi būti: dėžė su smėliu (ne mažesnė kaip 1 m³ talpos), kastuvai – 2 vnt., statinės su vandeniu (ne mažesnės kaip 0,2 m³ talpos) – 2 vnt., kibirai – 2 vnt. ir gesintuvai – 2 vnt.

2. Durpių įmonės teritorijoje gali būti ir kitų papildomų gaisro gesinimo priemonių bei įrenginių, kuriais galima pranešti apie gaisrą.

3. Kitas reikalingas gaisro gesinimo priemonių ir įrenginių normas nustato durpių įmonės vadovas.

Bendrujų priešgaisrinės saugos taisyklių
12 priedas**(Vidaus priešgaisrinio vandentiekio patikros žurnalo formos pavyzdys)****VIDAUS PRIEŠGAISRINIO VANDENTIEKIO PATIKROS ŽURNALAS**

Eil. Nr.	Patikros data	Patikros rezultatai	Tikrinusio asmens vardas, pavardė, pareigos, parašas	Už gedimų (trūkumų) pašalinimą atsakingo asmens vardas ir pavardė	Gedimai (trūkumai) pašalinti (data, parašas)	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7
